

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
August 6, 1997

Vol. LXXXVII · Kaipa 50 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 6, 1997

Nr. 151

Prezidentūros veiksmai kelia nuostabą Užsienio reikalų diplomatams

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Rusijos užsienio reikalų viceministro Aleksandr Avdejev pirmadienio vizitas į Vilnių buvo visai netikėtas Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai (URM) ir sukėlė kai kurių diplomatų nuostabą.

Kai kurie URM pareigūnai mano, kad prezidentūros atstovų skelbtas Rusijos viceministro vizito tikslas — pasirodymas rugsėjį Vilniuje vyksiančiai tarptautinei konferencijai — tėra formalumas, o tikroji jo prasmė — bandyti įtakoti derybas dėl sienų nustatymo.

Prezidentūra surengė prezidento patarėjo Nerio Germano ir A. Avdejev susitikimą, nedalyvaujant už sienų derybas atsakingiems URM diplomatams. Tik po to įvyko A. Avdejev ir Lietuvos užsienio rei-

kalų viceministro Albino Januškos pokalbis, taip išlaikant diplomatinio protokolo reikalavimus.

Tiek prezidentūros, tiek ir URM atstovai pripažįsta, kad pokalbiuose su Rusijos viceministru buvo aptartamos sienos nustatymo problemos.

Per daugiau nei trejus metus vykstančias derybas yra nustatyta apie 90 proc. šalių sienos, bet dar nesutarta dėl ruožų Vištyčio ežere, Kuršių mariose ir Baltijos jūroje.

Paskutinį kartą derybininkai buvo susitikę liepą Maskvoje. Tuomet tikėtasi pasiekti susitarimų per porą mėnesių.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pavasarį yra pareiškęs pageidavimą susitikti su Rusijos vadovu Borisu Jelcinu, bet tam reikia susitarti dėl sienos.

Saugumo departamentas susidomėjo nesantaika kurstančiais leidiniais

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius paprašė Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovų iširti informaciją apie nedidelius tiražų leidžiamus leidinius, kurstančius tautinę nesantaiką, skelbiančius antisemitines bei rasistines idėjas.

Premjero atstovas spaudai pranešė, kad G. Vagnorius potvarkiu VSD taip pat pareiškė iširti, ar Lietuvoje neveikia tokios krypties organizacijos.

Neseniai prie Lietuvos Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento veikiančių tautinių bendrijų taryba kreipėsi į teisėtvaros ir teisės saugos institucijas, prašydama imtis griežtų priemonių prieš pilietinės nesantaikos kurstytojus, išaiškinti juos ir patraukti baudžiamojon at-

Baltarusijoje sulaukyti žurnalistai nepažeidė Lietuvos sienos

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybė mėgina išsklaidyti baltarusijos tvirtinimus, kad trys Rusijos televizijos žurnalistai šioje valstybėje buvo sulaukyti Lietuvos pasieniečių pranešus, kad žurnalistai pažeidė valstybės sieną.

Lietuvos pasienio pareigūnai neturi priekaištų šioms baltarusijos teritorijoje sulaukytiems asmenims ir tikisi, kad incidentas dėl Rusijos žurnalistų suėmimo bus teisingai išspręstas, pažymima Lietuvos vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

Jame taip pat nurodoma, kad Lietuvos Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijos informavo, jog Rusijos televizijos bendrovės ORT žurnalistai Pavel Seremet, Dmitrij Zavadskij ir Jaroslav Ovcinikov nepažeidė Lietuvos valstybės sienos.

Žurnalistus sulaukysieji baltarusijos teisėsaugininkai savo veiksmus iki šiol grindė neva gautu iš Lietuvos pasieniečių pranešimu.

1895 m. Vidurio Amerikoje, Bridgeporte, IL, lietuvių emigrantų pastangomis buvo pastatyta pirmoji lietuviška Šv. Jurgio bažnyčia, kuriai buvo išliedinti trys bronziniai varpai. Šiame buvo nuspręsta varpus nugabenti į Lietuvą ir padovanoti Kankinių bažnyčiai Lietuvoje, Berčiūnuose. Nuotr.: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero, Šv. Jono vardų varpai paruošti išgabentum į Lietuvą. Juos išlydi (iš kairės) BALFo pirmininkė Maria Rudienė, mecenatė; kun. Jonas Kuzinskas, Šv. Seimos Vilos kapelionas, pašventinęs varpus prieš kelionę; Vidmantas Rapšys, Amber Marine Int. savininkas, pasiūpinęs varpų transportavimą, ir inž. Antanas Rudis, mecenatas.

Pasirašyta sutartis dėl „Lietuvos telekomo“ privatizavimo

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Antradienį Ryšių ir informatikos ministerijoje Lietuvos vyriausybė pasirašė konsultacinių paslaugų sutartį su Šveicarijos banku „Union Bank of Switzerland“ dėl akcinės bendrovės „Lietuvos telekomo“ privatizavimo programos rengimo.

Sutartį vyriausybės vardu patvirtino Valstybinės privatizavimo agentūros direktorius Vytis Atkočiūnas, konsultanto — Šveicarijos banko atstovas Michael Phair, spaudos konferencijoje pareiškęs, jog tiki, kad „Lietuvos telekomo“ pardavimo sutartis bus įvykdyta sėkmingai.

Konkrečios konsultacijų kainos M. Phair nenurodė. Pasak jo, tai bus mažesnė kaina, negu mokama Vidurio Europos valstybėse.

Pagal techninę užduotį per tris mėnesius konsultantas privalo parengti „Lietuvos telekomo“ privatizavimo dokumentus, nustatyti bendrovės vertę, tolesnę jo veiklos strategiją po privatizavimo ir pateikti informacinį biuletenį galimiems investuotojams.

„Lietuvos telekomo“ akcijų pardavimas konkurso būdu

Mirė Lietuvos Garbės konsulas Melbourne

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS). Pasaulio lietuvių bendruomenė neteko kilnios, tolerantiškos, platių pažiūrų, didelių žurnalistinių bei oratorinių sugebėjimų asmenybės, pažymi Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, pranešdama apie Lietuvos Garbės konsulo Melbourne Kestučio Jono Lyniko mirtį.

Nuo 1994 m. kovo oficialiai atstovavęs Lietuvai šiekiam Australijos Victorio ir Tasmānijos valstijose, diplomatas po sunkios ligos mirė rugpjūčio 3 d., sulaukęs 73 metų amžiaus. Jo laidotuves įvyks rugpjūčio 7-ąją.

Ypač svarbi buvo K. J. Lyniko parama atsikuriančiai Lietuvos valstybei po nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais. Kaip profesionalus chemikas bei Austrijos vertybinių popierių spausdinimo

Siūloma pagalba nuo potvynių nukentėjusiam Vokietijai

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Lietuvos Krašto apsaugos ministerija pasiūlė Vokietijos vyriausybei vieną savo sraigtasparnį su 15 karių gelbėtojų komanda padėti nuo potvynio nukentėjusiam regionui Vokietijoje.

KA ministerija pranešė, kad Lietuvos kariai yra visiškai pasirengę bet kurio metu išvykti likviduoti potvynio Ode-rijo upėje padarinių.

Vokietijos ambasada Lietuvoje informavo, kad pasiūlymas šiuo metu svarstomas Vokietijos vyriausybėje bei jos žinybose.

Tuo tarpu Lietuvos kariuomenės oro pajėgos nurodė kompleksuoti dar vieną igulą, kuri, esant reikalui, taip pat galėtų išvykti į nuo potvynio nukentėjusį regioną.

„Jedinstvo“ vadas apskundė teismo nuosprendį

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (BNS) — Vilniaus II apylinkės teisme gautas buvusio „Jedinstvo“ organizacijos vado Valerijaus Ivanovo apeliacinis skundas dėl jam paskelbto nuosprendžio.

Teisėjas Ričardas Piličiauskas sakė, kad artimiausiu metu byla bus išsiųsta į Vilniaus apygardos teismą, kur bus nagrinėjamas skundas.

Liepos 15 d. V. Ivanovas buvo nuteistas vieneriems metams laisvės atėmimo už 1991 metų sausio 13 dienos aukų apšmeizgimą. 50-metis Rusijos pilietis iš karto po nuosprendžio paskelbimo teismo salėje buvo suimtas ir išgabentas į Lukiškių kalėjimą.

Teismas taip pat priteisė kompensaciją jo apšmeizgtųjų Sausio 13-ąją žuvusiųjų šeimoms. Septynių per sovietų kariuomenės mėgintą įvykdyti perversmą Lietuvoje žuvusiųjų artimiesiems teismas priteisė iš V. Ivanovo maksimalią kompensaciją — po 10,000 litų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA žinių agentūrų pranešimais.)

Gaza. Atsisaukime, antradienį faksu atsiųstame į Associated Press istaigą Gazoje ir pasirašytame ginkluotų islamistų grupuotės „Hamas“, grasinama naujais teroro aktais prieš žydus. Pranešime tiesiogiai grasina rengti „sionistų“ žudynes ir nepalikti Palestinoje nė vieno žydo. „Jie visi kentės nuo šventojo karo ugnies“, sakoma atsisaukime. Antradienio atsisaukime jokių reikalavimų nebėra, tačiau grasinama nebandyti kelti kojos į palestiniečių teritorijas, o JAV pasiuntinui Denni Ross liepiama grįžti Ameriką. Jis apkaltintas noru „parklūpyti“ palestiniečių tautą.

Bruselis. Europos Sąjungoje dabar pirmininkaujantis Lixemburgas antradienį visoms 15 narių rekomendavo įšaldyti santykius su Bosnijos ambasadoriais, taip siekdamas priversti šią valstybę teisingai paskirstyti diplomatinis postus tarp visų etniškai suskaldytos vyriausybės frakcijų. Prancūzija, D. Britanija, Švedija, Austrija, Italija ir Vokietija, susirūpinusios dėl letėjancio 1995 metų Bosnijos taikos sutarties įgyvendinimo tempo, kartu su Jungtinėmis Valstijomis jau įšaldė santykius.

Jeruzalė. Vidurio Rytų valstybių vadovai karštingai keliauja po regioną, bandydami rasti išeitį iš taikos proceso krizes, kilusias po praėjusį trečiadienį įvykdyto savizudžių sprogdomo Jeruzalės turge, kai sprogimo metu žuvo 13 ir sužeista 170 žmonių. Diplomatai veikia suintensyvejo, kai Izraelis dėl savizudžių atakos sustabdė taikos derybas ir užblokavo palestiniečių teritorijas, „kol Y. Arafat nepažabos ginkluotų islamistų“. Kovai su teroristais izraeliečiai pagrasino į savivaldos teritorijas vėl įvesti savo armiją.

Frankfurtas prie Oderio. Vokiečių kareiviai antradienį pradėjo tvarkyti potvynio nuniokotus ir smėlio maišų priverstus kaimus, į kuriuos jau grįžta žmonės, pranešė Potvynio komiteto atstovas spaudai. Oderio vandens lygis sekmadienį pamažu pradėjo kristi. Vokietijos kancleris Helmut Kohl Bonoje turi padaryti pareiškimą dėl pagalbos potvynio aukoms bei regiono atstatymo. Pagal bendrą vyriausybės ir opozicijos planą, kuris turi būti parlamente patvirtintas antradienį, regionui būtų skirta 500 mln. Vokietijos markių.

Baikonūras, Kazachstanas. Kosminėje stotyje „Mir“ antradienį, likus kelioms valandoms iki pagalbinės igulos pakilimo nuo žemės, sugedo deguonies generatoriai, tačiau dabartinei trijų kosmonautų igulai negresia joks pavojus, pranešė pareigūnai. Kosminėje stotyje yra deguonies atsargų, kurių turėtų pakakti mažiausiai 2 mėnesiams. Rusijos skrydžių valdymo centro pareigūnai teigė, kad gedimas neturės reikšmės pagalbinės igulos planams pataisyti stoties gedimus.

Čikaga. Pirmadienį Azerbaidžano prezidentas Heidar Alijev pareiškė, jog JAV ir kitų valstybių spaudimas Armėnijai suteikia vilčių išspręsti ginčą dėl Kalnų Karabacho srities. „Mums nepriimtina Azerbaidžano viduje turėti dar vieną Armėnijos valstybę“, sakė H. Alijev per vizitą JAV susitikęs su įtakingu imonių vadovu. „Armėnija turi nusileisti. Mes jau nusileidome“, teigė jis. H. Alijev sakė, kad JAV, Rusijos ir Prancūzijos išsikisimas, raginant pradėti derybas dėl Kalnų Karabacho likimo, „mūsų širdyse sukūrė didelių vilčių“, jog sritis bus grąžinta Azerbaidžanui.

Groznas. Per Nepriklausomybės karą 1994-1996 metais Rusija padarė Čečėnijai nuostolių už 1,500 trilijonų rublių (258 milijardus JAV dolerių), pirmadienį paskelbė Čečėnijos valstybinė liaudies ūkio ir socialinės sferos atkūrimo komisija, apskaičiavusi padarytą žalą. Spaudos konferencijoje komisijos vadovas, Čečėnijos vicepremjeras Musa Doškajev sakė, kad skaičiuojant žalą, panaudota Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) priimta metodologija.

Londonas. D. Britanijos premjeras Winston Churchill II pasaulinio karo metais patvirtino milijonų svarų vertės kyšius Ispanijos valdžiai, kad ši neįsitrauktų į karą. Edinburgo universiteto profesorius David Stafford atskleidė dokumentus, iš kurių matyti, kad kyšiams buvo skirta 2,5 mln. svarų sterlingų (apie 100 mln. JAV dol. šių dienų kainomis). Anot Stafford, ardomoji veikla panaudojant finansus buvo sudėtinė Britanijos žvalgybos dalis.

Neapolis. Naujasis NATO ginkluotųjų pajėgų Europoje vadovas gen. Wesley Clark paragino buvusios Jugoslavijos valstybių vadovus suimti įtariamuosius karo nusikaltimais asmenis ir perduoti juos JT tribunolui. Jis priminė, kad pasirašant Daytono taikos sutartį, Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević ir kiti Bosnijos serbų lyderiai sutiko dirbti išvien su Hagos tarptautiniu tribunolu. Įtariamų karo nusikaltimais asmenų patraukimas atsakomybėn yra viena didžiausių Daytono taikos sutarties įgyvendinimo kliūčių. Daugelis įtariamųjų iki šiol yra laisvėje ir užima aukštus postus. Du pagrindiniai įtariamieji — buvęs Bosnijos serbų prezidentas Radovan Karadžić ir kariuomenės vadas gen. Ratko Mladić — yra laisvėje ir turi didelę įtaką.

Seimo Demokratinės darbo partijos frakcijos narys Gediminas Kirkilas svarsto galimybę įkurti Lietuvoje naują partiją. Ketverius metus valdžioje buvusios partijos buvusio ideologo manymu, Lietuvai reikėtų socialliberalios pakraipos politinės partijos, kuri skatintų jaunimą aktyviau dalyvauti politikoje.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 6 d.: Kristaus atsimainymas. Daiva, Karolina, Vaidutis, Lengvė. 1252 m. Mindaugo krikštas.

Rugpjūčio 7 d.: Šv. Sikstas, Šv. Kajokonas. Donatas, Daumantas, Kantautas.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

JŪROS DIENA „KURŠIŲ MARIŲ” STOVYKLOJE

Jubiliejinės dienos vakare jūrų skaučių „Ventes Rago“ pastovyklės valgykloje tysojo didžiulis tortas su papuošimais „75—60“. Jūrų skautų 75 metų ir jūrų skaučių 60 metų gimtadienio tortas sušaukė abi pastovykles ir svečius kartu švęsti jubiliejų.

— Kuri sesė turi torto kepimo specialybę, — klausiau viršininkės.

— Čia mūsų jūrinė paslaptis, — juokėsi sesė Taiyda.

— O kur torto žvakutės? — teiravosi smalsi ūdrytė.

— Vietoj jų liepsnos jubiliejinis laužas! Na, ir stebuklas. Kaip evangelijoje! Torto užteko visai šimtainei stovyklautojų ir dar liko tėveliams, atsilankiusiems į jubiliejinę stovyklą.

Po saulėtos jubiliejinės dienos, po naktį vykusio įžodžio, išaušo ūkanotas sekmadienio rytas. Tik papusryčiaus, visas „laivynas“ skubėjo prie ežero pasiruošti Jūros dienai. Ežerėlyje suposi trys „Lightning“ klasės burlaiviai, o pak-

ranteje tysojo keliolika kaunojų. Pakrantės laivo denyje rikiavosi jūrų skautų ir jūrų skaučių pastovyklės, komanduojuojant energingam uosto komendantui j.p.s. Linui Pauliui. Į Jūros dieną atvyko ir visa „Kuršių Marių“ stovykla su savaitgalio svečiais ir tėveliais. Atvyko ir stovyklos vadovybė su besisvečiuojančiais Seserijos ir Brolijos vyriausiais skautininkais. Į stiebą pakilo didysis vimpilas. Svečius pristatė LSB Jūrų skautų skyriaus vedėjas j.v.s. dr. Algis Paulius. Jūros dieną sveikino abu vyriausieji skautininkai ir ASS vadijos vardu v.s. V. Mačiulienė. Pabūdęs Bangpūtys rodė savo galią, talkon pasikvietęs Perkūną ir nestiprų lietutį. Po ežerą laktės vienas burlaivis sustojo netoli liepto. Iš jo buvo į ežerą nuleistas ažuolų lapų vainikas, pagerbiant per tą ilgą jubiliejų ir amžinybę išplaukusius brolius ir seses.

Jūrų skautėms stovykloje jau anksčiau davus įžodžius,

Jūrų skautų ir skaučių jubiliejinės stovyklos Rake Jūros dienos iškilnių dalis dalyvių. Priekyje iš k. — jūrų skaučių „Ventes Rago“ pastovyklės viršininkė j.s. fil. Taiyda Chiapetta, LS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. fil. Albinas Sekas, LS Seserijos Vyriausias skautininkas v.s. fil. Rita Penčilyienė ir kt.

Nuotr. R. Dumbrio

ant liepto rikiavosi 5 jūrų skautai. Jų įžodį priėmė prieš 30 metų pašventinta, gal tiek ir Jūros dienų atšventusi jūrų skautų L. K. Algimanto laivo veliava, primindama, kad

Siems bebrams kandidatams, stovyklaujantiems su tėveliais „Baltijos vaikų“ pastovykloje, buvo užrišti simboliniai balti kaklaraiščiai. Brolijos Vyriausiojo skauti-

Su gintarės įžodį stovykloje davusia veiklia „Nerijos“ tunto jūrų skaute Kristina Jonušaitė, džiaugiasi jos tėvelis, „Kuršių Marių“ stovyklos viršininkės pavaduotojas, jūrų budys j.p.s. Algis Jonušas.

Nuotr. Vlado Žukausko

prieš 75 metus to paties vardo vandens skautų „Algimanto“ laivas pradėjo Lietuvos jūrinį skautavimą. Buvo 5 jūrų jaunu ir 4 bebrų įžodžiai. Se-

ninko įsakymu, „Žuvėdros“ žymeniu buvo apdovanoti: Aleksas Modestas ir Aras Galinaitis. Jubiliejiniais treningais buvo apdovanoti v.s. Rita Penčilyienė, v.s. Albinas Sekas, „Nerijos“ tunto tūntininkė j.s. Vilgailė Lendraitienė ir v.s. Gina Mačiulienė. Gražiomis gintarinėmis dovanomis Seserijos jūrų skaučių skyrius apdovanojo jūrų skautų vadovus j.v.s. dr. Algį Paulių ir j.v.s. Antaną Levaną.

Jaunimui gal įdomiausia Jūros dienos dalis buvo įžodį davusių išmaudydas nuo liepto, su komendanto komanda „Žengte marš“. To jūrinio „krikšto“ neišvengė ir anksčiau įžodį davusios sesės, broliams jas nunešant ant liepto ir įmetant į vandenį. Tenka abejoti, ar jiems bei jaunesniems vadovams, vėms buvo suprantama Jūros dienos prasmė, jos tikslas, to nepaaiškinant kalbėjusiems. Lietuvos, kaip jūrinės valstybės idėja, jos ryšys su mūsų jūrinio skautavimo reikalinga kartoti kiekvienoje Jūros dienoje.

j.v.s. Bronius Juodelis

Nuotr. R. Dumbrio

KANADA

„Romuvos“ 35-mečio paminėjimas

Kanados rajono vadija kviečia visus į „Romuvos“ 35-čio paminėjimą, kuris įvyks rugpjūčio 9 d. Draugovių sukaustuvinį varžybų baigmės bus 2-5 v.p.p. Veliavų nuleidimo programoje pasirodys gimtadienio pyragas. Laužo programa pagal temą, priedo fejerverkai. Rugpj. 10 d., 10 v. ryto ekumeninės pamaldos, atnaušijamos v.s. fil. kun. A. Saulačio ir s. kun. A. Žilinko. Po Pamaldų — stovyklautojų paradas, minėjimas, sveikinimai ir kt. Tą savaitgalį iškilmės dalyvaus LSS tarybės pirminkė v.s. B. Banaitienė, BV.S v.s. fil. A. Sekas, Seserijos V.S. v.s. fil. R. Penčilyienė ir kiti svečiai. Į šį minėjimą kviečiami visi krikšto tėvai, rėmėjai, dvasios vadai, buvę pirminkai, stovyklų viršininkai, vadovai-vės, šeimininkės ir visi bet koku būdu prisidėję darbais, auka ar stovyklavę „Romuvoj“. Visi nuosirdžiai kviečiami pasidžiaugti gražiu gamtos kampeliu, dalyvausiant sukaustuvinės „Romuvos“ iškilmės.

Stovyklos vadovybė

Stovykla „Romuvoj“ prasideda rugpjūčio 3 d. Viršininkas pirmą savaitę V.S. pav. v.s. Romas Otto, antrą savaitę Kanados rajono vadė v.s. fil. Rūta Žilinskienė. Ūkio vedėjai — pirmą savaitę K. Pajaujis, antrą — R. Paškauskas. Sesių pastovyklės virš. pirmą savaitę v.s. Marytė Utz iš Čikagos, antrą — ps. Indrė Paškausienė; brolijos virš. abi savaites s. M. Rusinas. Sporto vadovas ps. fil. M. Leknickas ir L. von Braun iš Čikagos,

DR. ALGIRDAS KAVALIŲNAS

Specialybė - vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 773-585-2802
Pirmad. 9 v.r. - 7 v.v.
Antr., Treč. ir Penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p.
Ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Pirmą „Medicare Assignment“ Sumokama po vizito.

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostics, LTD.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-438-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. (773) 471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.

Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kaibarnė lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2808
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. V.J. VASAITIENE

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. V.J. VASAITIENE

DANTŲ GYDYTOJA

4817 W. 83 St., Burbank, IL

Tel. 708-423-6114

Valandos susitarus

mūnas Saplys. Stovyklos tele-

fonas 1-705-789-5032.

F.M.

„Kuršių Marių“ Jubiliejinės stovyklos Jūros dienoje, nuo liepto broliai „krikštija“ įžodį davusias seses. Į bangas skrenda gintarė Laura Jokubauskaitė.

„Kuršių Marių“ jubiliejinėje stovykloje Jūros dieną prie ežero ant liepto jūrų skautų vykstančius įžodžius stebi — j.p.s. Petras Jokubauskas, v.s. Antanas Jarušas, j.p.s. Bronius Juodelis, v.s. Gediminas Deveikis, LS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. Albinas Sekas, LS Seserijos Vyriausias skautininkas v.s. Rita Penčilyienė, „Nerijos“ jūrų skaučių tunto tūntininkė j.s. Vilgailė Lendraitienė.

Nuotr. R. Dumbrio

VIENA NUCMONĖ IŠ DIDELĖS GAUSYBĖS NUOMONIŲ

VYTAUTAS VOLERTAS

Lietuvoje ir JAV lietuviškų laikraščių puslapių kencia nuo sunkios prezidentinės naštos. Rinks, rinks! Bet iš ko rinks? Ką išrinks?

Man atrodo, kad A. Brazauskas prezidentu jau nebus. Ir štai kodėl: nekandidatuos. Jo amžius tolokai pabėgęs, sveikata didelė jėga nedunda, karžiškais darbais nepasizymėjo. Net priešingai — buvo atvejų, kai sukinėjosi vietoje ir nežinojo, ko griebtis. Šis minkštas žmogus istorinių mostų ir istorinių klaidų nepadarė, asmeniškai skandalais valdžioje negarsėjo. Tiesa, jo administracijos metu buvo žiauriai pasmaugti bankai, klestėjo visomis pusėmis išsikėtoji prichvatizacija, vyravo artimų bendradarbių žerimas visuomeninio turto į paskvermes, krašte pasizymėjo savos ir svetimos mafijos šaipymasis iš valstybinių galių. Šios istorijos — tikros — bloškia žemyn visus didelių nuopelnų vainikus. Ateitis taip pat žalių šviesų neturi. Kai Seimo koalicinė dauguma, galinti viską nubalsuoti, yra priešiškos padermės, nebus lengva ant pjedestalo užsirašyti.

A. Brazauskas Lietuvos prezidentų sąrašą jau yra, ypatingai tamsiomis pastabomis išskirtas nebus. Su savo partija karštos brolystės jau neturi, be to, partija nustojo galios. Iš pensijos, priklijavus kitus priedus su priedeliais, galės patogiau gyventi ir daug daug ramiau jaustis, kaip aukštą pozicijų sąžiningi politikai. (Jei tokių yra.) Tai kodėl kandidatuoti ir rizikuoti neišrinkimu? Be to, įvykiai netyčia šį žmogų išpraudė į rėmus, kurių jis nesugebėjo. Štai ištraukė iš A. Brazauskos kalbos VILMOS (joneje, "Tiesa", 1989-03-03): „Ku iame socializma TSRS sudėtje. Jokio kito kelio nėra ir negali būti. Kraštutiniai lozungai — išstoti iš Tarybų Sąjungos, paskelbti nepriklausomą Lietuvą — mums nepriimtini“.

Ir štai jam reikėjo kurti socializmą be Tarybų Sąjungos. Ir štai jis dirbo nepriklausomos Lietuvos prezidentu, kas jam buvo nepriimtina.

Man neatrodo, kad kandidatuos Valdas Adamkus, apie kurį tiek daug kalba žmonės ir švilpauja visų kryptų vejai. Juk jis žino, kad Lietuvoje negyveno nei trejus, nei dvejus, nei visus vienerius metus, kad Šiauliu antspaudas pase ir miegamieji Illinois valstijoje nėra tas pats. Tai ar iš Adamkaus pasidarys antrasis, mums gerai žinomas, apsuksuolis, ar ir jis garsės įvai-

riomis machinacijomis, demagogija, išversta teise, o tada eis ginti Lietuvos konstitucijos ir į ją atsiremusių įstatymų? Ar politikams yra būtina tapti į Brazauską panašiais idealistais — elgtis prieš įsitikinimus? Nors V. Adamkus skatino kandidatuoti dar keli mūsų veikėjai, bet ar pritaria jie gduoliškiems šuoliams per kliūtis ir teisinių urvų studijoms? Jie turbūt, V. Adamkus imant, yra kitokios medžiagos. Be to, ar tėvynė tik ten, kur gera? Ar taip lengva buvusioms valstybės pareigūnui mesti JAV pilietybę, nors stengiantis padėti gimtam kraštui?

„Darbininke“ (1997.0620) V. Rubavičius teigia, kad yra du rezisieriai, kurie stato prezidentinių rinkimų vaidinimą: Simas Velonskis ir Aleksandras Štomas. Apie pirmąjį žinomą mažai, o A. Štomas, sekmingai išpranašavęs SSSR žlugimą, kažkokios firmos atstovas, koordinuoja V. Adamkaus žingsnius ir žodžius. Sakoma, kad V. Adamkus norėjęs iš Čikagos parašyti nusiileisti tiesiai į Vilniaus prezidentūrą, bet ši planuota kelionė esanti negalima. Dabar Adamkus tik kažką maskuoja, gal Paulauską, gal Bičauską. Juk buvusio Saugumo taryboms maskuoti reikia. O gal už V. Adamkaus maskuojasi ne individai, o tarp tautiniai judėjimai, kartais net geri? Gal ir Adamkaus rėmėjai savo parašais kažką dengia?

Šis JAV lietuvis Lietuvai nepakenktų, tik šiek tiek prislopintų savo vardą — garbingieji vidun žengia pro duris, bet ne pro plyšį skverbiasi.

Garsioji, darbščioji panelė iš Kalifornijos savo kandidatūra norėjo tik pareikšti, kad ji ir šiandien yra veikli. K. Bobelis stengėsi pasakyti, kad jis visur buvo ir yra veiklus. V. Žukas aiškiai taria, kad jis ateityje bus reikšmingas. Tačiau šie garbingi asmenys, nors būtų renkamuju sąrašą,

Vaidelis iš vasaros šventės Lietuvoje atidarymo.

likusiems kandidatams nei padės, nei pakenks.

Aš turiu šiek tiek sąskaitų su prof. V. Landsbergiu. Būdamas pirmo skyriaus berniokelis, peiliu susižeidžiau akį. Operavo prof. Avizonis, bet po mano operacijos jis išvyko į Šveicariją. Gydymą perėmė dr. Landsbergienė, dabartinio Seimo pirmininko motina. Ji pasiūlė ir nutarė mano akį išimti. Tačiau tetis, protingas ir paprastas dūklas, griežtai užprotestavo. Taigi akis liko. Tasai dūklas, Juozas Volertas, dr. Landsbergienės pavardės su didele meile neminėjo.

Aš, dūko sūnus, prof. V. Landsbergi, gydytojos sūnų, gerbiu. Žinoma, dešimt žmonių turi dešimt nuomonių. Tačiau būtų keista, jei tauta pirmenybę atiduotų buvusiame politinių bylų taryboje, dirbusiam svetimai valstybei, ir šalia pastūmėtų stipriai, nepriklausomybei per tankius brūžynus (ir per tankus!) lauzusį kelią.

Apklausimejimų duomenys („reitingai“) jam iki šiol yra nepalankūs. Jam yra nepalankūs ir tie architektai, kurie šiuos „reitingus“ projektuoja. Jų neapklaušintais, nei savęs, nei kitų nemaskuodamas, manau, kad V. Landsbergis iš visų tinkamų kandidatų yra tinkamiausias. Jis bus išrinktas Lietuvos prezidentu. Daug politinės sėkmės ir tiems tvirtuoliams, kurie pralaimės!

PASKIRTA Į LAISVĖ FONDO 1997 METŲ PREMIJA

Istorikui Algiiui Kašetai šiemet atiteko I Laisvės fondo 4.000 litų premija už Lietuvos rezistencijos istorinius tyrimus. Per pastaruosius penkerius metus laureato paskelbtuose darbuose ryškina Lietuvos partizanų pasipriešinimą sovietinei okupacijai. Premija Algiiui Kašetai buvo įteikta birželio 29 d. Jurbarko kultūros rūmuose, užbaigiant šeštąją I Laisvės fondo Lietuvos filialo studijų savaitę. Tą popietę į užbaigiamąją sesiją ir poeto Bernardo Brazdžionio poezijos šventę buvo susirinkę gal 400 jurbarkiečių.

Algis Kašeta, šiuo metu Lietuvos Respublikos Seimo narys, yra baigęs Vilniaus universitetą, yra taip pat ir „Laisvės kovų archyvo“ vienas iš redaktorių. Premijos mecenatas buvo dr. Juozas Kazickas. Premijai skirta komisija susidėjo iš dr. Kęstučio Girniaus (pirm.), Nijolės Gaškaitės ir Juozo Tumelio. Komisijos nutarimo aktą perskaitė Juozas Tumelis, o premiją laureatui įteikė I Laisvės fondo vicepirmininkas Juozas Baužys. Algis Kašeta savo žodyje pareiškė, kad ir toliau jis stengsis tyrinėti Lietuvos partizanų veiklą.

Plačiau apie šią šeštąją Lietuvoje surengtą ILF savaitę, kurią savo atsilankymu pa-

gerbė prof. Vytautas Landsbergis, arkiv. Sigitas Tamkevičius, prof. Zigmas Zinkevičius, amb. dr. Vytautas Dambra, Bernardas Brazdžionis bei kiti garbingi asmenys, bus parašyta vėliau.

jb

„PASITINKANT 2000 METŲ JUBILIEJŲ“

Mokslo metų pabaigos proga Panevėžio vyskupijos Katechetikos centras tikybės mokytojams bei miesto katalikiškajai visuomenei surengė konferenciją „Pasitinkant krikščionybės 2000 metų jubiliejų“. Į Kristaus Karaliaus katedroje susirinkusių renginio dalyvių kreipėsi Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, kuris atkreipė dėmesį į dvasinę tuštumą, apemusią didelę mūsų tautos dalį. Tačiau „gamta nemegsta tuštumos“, — sykiu pastebėjo jis. Konferencijos svečias, Šv. Jono kongregacijos brolis Pranciškus aptarė Jono Pauliaus I apaštališkąjį laišką „Treciajam tūkstantmečiui artėjant“. Vėliau katedroje vyskupas J. Preikšas audijo šv. Mišias konferencijos ir „LKB Kronikos“ suaktyvėjimo dalyviams.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo, vykusio š.m. liepos mėn. Vilniuje, dalyviai.

PALAIMINTASIS JURGIS MATULAITIS

(Tėsinys)

Tuo laiku, karo laiku, taip Rusijoje, taip sugrįžus į Vilnių, vilkėdavome trumpais rūbais, nors pasizymėdami kunigų luoma apykaklėmis, kolaratėmis. Vilniaus lenkai manęs nemėgo; tai jautė ir davatkos ir pirmos stengės tai pareikšti susitikdamos gatvėje ir prikalbėdamos impertinencijų. Tai buvo nepaprastai šlykštu, bet ir nepaprastai — paprasta Vilniuje, kur viešpatavo fanatizmo sugadintoji kultūra. Pagaliau, davatkos sudarė ypatingą delegaciją į vyskupą, kad jis uždraustų man trumpais vilkėti. Girdi,

grazus, kaip Deksnis (buvusis katedros vikaras, paskui emigravęs į Ameriką), tai tuo gašavojas, o kunigo rūbai tai nūgriuvę apykaklėmis, kolaratėmis. Nežinau, kodėl vyskupas Jurgis garsiai juokė, bet ir pritarė. Girdi, jei kam tai akis žeidžia, nesunku patenkinti. Aš nieko neturiu prieš ilgą surdūtą ir juodą krūtinę; pats pusę amžiaus taip išvaikšiojau, o dabar, šiose aplinkybėse tenka ki-taip. Ganytojo reikalavimas nesunku buvo patenkinti; aš sutana mėgstu.

Antra, dėl politikos. Vyskupas Jurgis buvo skaitęs tik ką

Vilniuje išleistas ir jam dovanotas mano parašytųjų „Pragiedrulių“ pirmas dvi knygas. Tuo laiku visi džiaugėsi jais, nes ko jdomesnio dar i eturėjo. Ir ysk. Jurgis man bent dusek nurodinėjo „tikrąjį“ mano neva pašaukimą — dailiąją literatūrą, o ne publicistiką, ne dienos fejletoną ir ne — politiką. Ji man nesisekanti, tai lai ją kiti dirba. Aš tos politikos ir taip nemėgau. Tai gan greit vyskupo Jurgio įtakoję parašiau brošiūrą „Politikos ar visuomenės kunigų darbas“ (1919); žinoma, piršdamas pirmą mon galvon visuomeninį darbą visose pozicijose.

Mano „politika“ vyskupas Jurgis čia laikė mano nesuvaldomą individualybę, kuria aš bėridam per gyvenimą visiems ikyredamas politikams ir nepolitikams, kunigams ir neku-

nigams. Dažnai turėdavau visus prieš save, eidamas savų baudiu ir neatsargiai vartodamas papeikimo ir pašaipos žodžius net broliams kunigams. Jie skundes vyskupui, kad tai girdi ir pasauliečiai ir t.t. Šiuo antruoju atžvilgiu likau nepataisomas saužmogis, niekur nepritapęs. Viena iš Vilniaus teišsivežiau — politikos ir partijų nepakentimą šiaip jau ir kunigijoje ypačiai. Šiaip jau Ganytojas manęs nepeikė nė už tai, kad bolševikai jiems žemės tvarkymo reguliavimą, ar kaip ten pavadinti, ir gavau arti šimto rublių („kerenkoms“) atlyginimo. Vėrciau dar pedagogines

knugas. Iš pradžių bolševikuojantieji mūsiškiai norėjo pasinaudoti ūmai atsiradusiais resursais ir tepraturtinti lietuvių literatūrą mokslo knygomis. O tų butelinių „rublių“ kariuomenė buvo atsivežusi daug centnerių ir jų negailėjo; vis tiek už juos neatsakė. Tik paskui užsimanyta tais resursais praturtinti lietuvių bedieviškąją literatūrą, nes, girdi, kitos tokios progos nebepasitaikys. Bet jiems niekas nepadarė ir jie nieko neišspausdino, kai gryojo mokslo knygų buvo šiaip ar taip išspausdinta bent keliolika, kitų nesuskubta baigti. Per 105 dienas bolševikų viešpatavimo tai daug. Lietuviams šviesuoliams, nenorėjusiems dirbti komunistinių darbų, literatūra, vertimai buvo tas vienas budas gintis

nuo bado, nes būdavo duoda-ma avansų.

Vyskupas Jurgis buvo atsiradęs lyg bokšte uždarytas. Su vyskupija santykiai nutrūko ir patiamo mieste nežinojai ko sulauksi. Iš pradžių bolševikų vadovybė, ji buvo mūsiškių rankose, nesmarkavo. Vienas Mickevičiaus su savo štabu užėmė šv. Jurgio prospektą vieną didelį viešbutį. Grados ten minių minios bolševikų ir miestelėnų. Interesantųėjo voromis, bet V. Mickevičius juos priimdavo ir palydėdavo tuščiais žodžiais. Jis ir pats nenusimane, kas bus jam veikti, ką galės ir ko negalės, nes tuo tarpu visą vykinamąją valdžią buvo pasisavinęs Revkomas, revoliucinis komitetas, iš vieno kariškių. Jis buvo įsitaisęs Lietuvių Valstybės Tarybos neseniai pastatytame

name, ten pat šv. Jurgio pr.

Aš gerai pažinau vadovybę: V. Mickevičių, Aleksą, Vl. Poželą, Bielski, Matulaitį, Pet-raškevičių, Z. Valaitį, V. Biržišką. Su daugeliu iki pat bolševikų okupacijos dirbome Petrapily ir Vilniuje. Tai buvo man jie lengvai prieinami ir aš savaime buvau tapęs tarpininkas tarp vyskupo ir vilniškes bolševikų valdžios.

Santykiai tebebuvo neaiškūs. Lietuviai lenkų negailėjo, bolševikų dar nebijojo, nors jie dar neįėjo į Vilnių. Vileikos mieste paskelbė mirties bausmes už visokius mažmozius, prieštaraujančius bolševikams.

(Bus daugiau)

Danutė Bindokienė

„Visiškai nepasitikiu valdžia...“

Tas sakiny — tarsi aidas — kartojasi, kai pokalbis su tautietiais tėvynėje nukrypsta į kasdieninius rūpesčius.

O kodėl nepasitiki? Juk toji valdžia į savo postus pateko tautos valios — laisvų, demokratiškų rinkimų — dėka. Prieš rinkimus su nepasitikejimu buvo kalbama apie LDDP, kurios tik likučiai dabar vyriausybėje, o prezidentas juk šiuo metu per daug galių neturi: naujieji Seimo nutarimai paliko jį kone kaip simbolinį valstybės ženklą.

Į tuos argumentus paprastai atsakoma, kad vyriausybė nesirūpina eilinio piliečio gerove, ne visiems tie patys įstatymai vienodai taikomi, nėra jokios lygybės. Turtingieji ir toliau turėja, o varguoliams gresia dar didesnis vargas. Valstybės pinigai skiriamai projektams, kurie dar galėtų palaukti, o svarbieji reikalai atidedami neribotam laikui. Apskritai tikima, kad vyriausybė vis labiau atsiribojia nuo eilinių piliečių ir stengiasi nesigilinti į jų rūpesčius, nesiklausyti skundų.

Susidaro įspūdis, kad tauta lyg blaškosi, nežinodama, ko nori: nepatenkinta dabartimi, bet prastai suvokdama, kaip pasukti savo ateitį geresne linkme. Kai vyrauja tokios nuotaikos, vargiai galima tikėtis, kad žmonės džiaugsis bet kuria vyriausybe. Nei viena partija, nei vienas asmuo juk neturi burtų lazdelės, kuria pamojęs, galėtų greitai pakeisti pusšimčio metų padarytą žalą tautos mąstysenai. Nenuostabu, kad daug kas tebesilgi „senų, gerų laikų“, sovietijos metų, kai „visi turėjo darbus, visi gavo butus, visi galėjo mokyti, visi turėjo šilto vandens...“

Tai pavojinga galvosena, į kurią vyriausybę turėtų atkreipti rimtą dėmesį ir parodyti daugiau ženklių, kad iš tikrųjų jai svarbus eilinio piliečio rūpestiai, reikalai ir baimės. Kadangi šiuo metu ir Seimas, ir ministerijos yra vienaip mąstantios grupuotės rankose, nereikėtų milžiniškų pastangų tą padaryti. Deja, net per trumpą palyginti laiką jau pakankamai girdėjome apie ministrų kabinetuose sėdinčių asmenų klaidas. Kartais jos tokios nelo-giškos, ar tiesiog nemok-šiškos, kad kyla klausimas: kodėl tas asmuo užima ministro vietą? Kaip rašo „Lietuvos rytas“ (liepos 30 d.), šiuo metu kritiškai vertinama net keu-rių ministrų veikla. Tai sveikatos apsaugos Juozo Galdiko, vidaus reikalų Vidmanto Žiemelio, Europos reikalų

Laimos Andrikenės ir ūkio ministro Vinco Babiliaus: „Jeigu premjeras supranta švartų rankų politiką labai principingai, tai bent dalis tų ministrų turėtų atsistatydinti“, — rašo LR. Pateikiami ir argumentai, kuriais remiamas toks teigimas.

Žmonės skaito spaudą, stebi televizoriuose žinių laidas, kalbasi tarp savęs ir jaučia beviltiškumą: vadinasi, dešinieji nei kiek negeresni už kairiuosius. Visų pirštai tik į save lenkti. Tad kuo pasitiki, kur rasti pakaitalus? Prezidento rinkimai problemų taip pat neišspręs. Gyventojai tai jaučia ir su baimė laukia rudens, nes su šaltesniais orais ateina ir nemažas elektros energijos mokesčių pakilimas. Iš tikrųjų įstatymas pakelti mokesčių įsigaliojo nuo š.m. liepos 1 d., o ūkio ministras V. Babilius yra spaudoje pasisakęs, kad naujosios kainos turėtų išsigalioti atgaline data, nes sąskaitos už elektrą bus mokamos tik rugpjūčio viduryje. Tvirtinama, kad kainos pakilimo visai nepajus turtuoliai ir varguomenė. Pirmiesiems keli pridėtiniai centai už kilovatvalandę nedaug tereškia, o pastarajai sąskaitas sumokėti padės vyriausybė. Kitaip tariant, negausiai viduriniai klasei, ant savo pečių jau tempiančiai nemažą naš-tą, bus dar sunkiau.

Reikia sutikti, kad energijos pabrangimas suteiks nemažai naujų rūpesčių ir dar daugiau nepasitenkinimo Lietuvos gyventojams, tačiau problema turi daug gilesnės šaknis. Žmonės nepratę galvoti už save, tvirtiau suminti savo gyvenimo kontroles valdžias ir nuosavas rankas. Dešimtmečiais prate, kad „iš aukščiausios patarės, ką jie turi dirbti, kiek atlikti, net ką galvoti, iš dalies prarado savarankiškumą, supratimą, kad iš tikrųjų „kiekvienas yra savo laimės kalvis“.

Laisvoje, demokratinėje valstybėje daug kas priklauso nuo individo asmeniškos iniciatyvos, sunkaus darbo ir sumanumo. Šių savybių lietuvių tautai niekuomet netrūko, nestokoją ir dabar, tik gal okupacijos dešimtmečiais jos taip apsinėse raudonomis dulkėmis, neveiklumo ir patogaus plaukimo pasroviui nuosėdomis, kad staigiai tą mąstyseną pakeisti nelengva. O keisti būtina. Ne valdžia, ne kuri partija, nors ir gražiais pažadais vilioja piliečius balsuoti už savo kandidatą, pakelti pakeisti. Tačiau tą padaryti gali kiekvienas lietuvis.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS KATEKIZMAS

1996 metų pabaigoje, visai prieš pat Kalėdas, Lietuvos ir viso pasaulio lietuviškoji visuomenė sulaukė „Katalikų Bažnyčios katekizmo“ (toliau jis vadinamas santrumpa „KBK“) — nemažos apimties (680 psl.) veikalo — vertimo lietuvių kalba. 7,000 egzempliorių tiražu Tarpdieciznės katechetikos komisijos leidyklos išspausdintą Katalikų Bažnyčios mokslo sąvadą į lietuvių kalbą vertė salezietė sesuo Birutė Demkutė, redagavo Kauno kunigų seminarijos dėstytojas Faustas Jončys, kunigai Vytautas Sidaras ir Vaclovas Aliulis, MIC.

„Katalikų pasaulio“ žurnalas (1997, Nr. 1, p. 2), pranešdamas visuomenei apie šį svarbų lietuviškosios visuomenės sulauktą katalikiško mokslo žinyną, taip rašė: „Tai pirmasis visuotinės Bažnyčios katekizmas po Vatikano II susirinkimo. Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, pristatydamas lietuviškąjį katekizmo vertimą spaudos atstovams, pasakė, kad po ilgų sovietinės okupacijos metų Lietuvos Bažnyčia neturėjo galimybės įsiviešinti povatikaninio mokslo turtą. Katekizmas padės juos pažinti ir atsakyti į daugelį aktualių dabarties klausimų — socialinis teisingumas, visuomenės ir valdžios santykis, seksas, eutanazija, santuokos klausimai, abortai, mirties bausmės, organų persodinimas ir pan.“

Katekizmo pradžioje išspausdinta popiežiaus Jono Pauliaus II žangą, kurioje jis apibūdina po II Vatikano susirinkimo sudarytą „KBK“. „Saugoti tikėjimo lobį yra misija, kurią Viešpats patikėjo savo Bažnyčiai ir kurią ji nuolat vykdo. Antrasis Vatikano visuotinis susirinkimas, prieš trisdešimt metų mano pirmtako, garbingo atminimo popiežiaus Jono XXIII pradėtas, ketino ir troško paaiškinti apaštalinę bei sielovadinę Bažnyčios misiją ir spindinčią Evangelijos tiesą pakviesti visus žmones ieškoti ir priimti visoki žinojimą pranokstančią Kristaus meilę (plg. Ef 3, 19)“.

Taigi popiežiaus Jono XXIII susirinkimui skirtasis svarbiausias uždavinys — „saugoti ir geriau išaiškinti brangųjį krikščioniško mokslo lobį, kad jis būtų lengviau suprantamas Kristų tikintiesiems ir visiems geros valios žmonėms [...] parodyti tikėjimo mokslo jėgą ir grožį“ — sėkmingai yra sprendžiamas sutelktinomis Bažnyčios jėgomis. Tai didžiulės Bažnyčios pastangos skatinti žmonių, kad ji į ateitį žvelgtų be baimės, drąsiai imtųsi darbo, kurio reikalauja tikrovė, ir eiti tuo keliu, kurio Bažnyčia keliauja bemaž dvidešimt amžių“.

Susirinkimo tedar per ketverius metus sudarė reikšmingą Katalikų Bažnyčios mokslo žinių ir sielovadinio nurodymų rinkinį, įgaliojį įvairių kraštų Bažnyčios vyresniuosius išvesti jį į gimtąsias kalbas ir šitaip parengti „mąstymui, veiklai, papročiams, moralei įėjai, džiaugsmui ir vilčiai atnaujinti“ reikšmingą dabartinei žmonių veiklą.

Mintis apie tokio svarbaus katalikiškąjį pasauliui veikalo atsiradimą gimė 1985 metais, kai buvo minima dvidešimtosios II Vatikano susirinkimo uzbūgimo metinės. To neeilinio Vyskupų sinodo tikslas — „iškilmingai paminėti Vatikano II susirinkimo malones ir dvasinius vaisius, įsigilinant į jo mokymą,

kad visi tikintieji tvirtiau jo laikytųsi ir kad jis būtų plačiau pažįstamas ir taikomas“. Šio sinodo tėvai kaip tik pagedavo, „kad būtų sudarytas visos katalikų tikėjimo ir moralės mokslo katekizmas, arba kompendiumas, kuris būtų tartum žinynas rengiant įvairių kraštų katekizmus ir kompendiumus. Mokslo privalo būti pateiktas, laikantis Biblijos ir liturgijos, išdėstytas teisingai, bet kartu ir pritaikytas dabartiniam krikščionių gyvenimui“.

Šis „KBK“ nuosekliai ir teisingai išdėstė Šv. Rašto, gyvosios Bažnyčios tradicijos ir dvasinio Bažnyčios tėvų, mokytojų bei šventųjų palikimą, kad „būtų galima geriau pažinti krikščioniškąją paslaptį ir pagyventi Dievo tautos tikėjimą“. Šio reikšmingo veikalo rengėjai ir leidėjai stengėsi atsižvelgti į mokslą, „kurį amžiams bėgant Šventoji Dvasia nurodavo Bažnyčiai“. Naujasis katalikų tikėjimo tiesų žinynas nuviečia naują žmonijos būklę ir tuos uždavinius, kurių praeityje dar nebuvo iškili. Taigi šitaip „KBK“ susiejo tiek sena, tiek nauja, o tikėjimas paliktas tas pats, tik šviesos šaltiniai atnaujinti.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II ragina ganytojus ir tikintuosius šį „KBK“ priimti viešai ir dvasiai ir stropiai juo naudotis atliekant savo misiją — skelbiant tikėjimą ir kviečiant gyventi pagal Evangeliją. Šis katekizmas jiems yra duotas, kad galėtų juo, kaip tikru ir autentišku žinynu, naudotis, mokydami katalikų mokslo ir ypač sudarydami vietinius katekizmus. Jis taip pat skiriamas tikintiesiems, kurie nori geriau pažinti neišsemiamą tikėjimo turtus (plg. Ef 3, 8).

Taigi „KBK“ ištis labai svarbi, mūsų dienų pasauliui ir ypač mūsų tautiečiams aktuali, knyga. Anot šv. Tėvo žodžių: „Tegu tikro tikėjimo šviesa išlaisvina žmonių iš tamsos ir nuodėmės vergijos ir nuveda ją į laisvę, vienintelę vertę šio vardo (plg. Jn 8, 32); į laisvą gyvenimą Jėzuje Kristuje, Šventajai Dvasiai vadovaujant čia žemėje ir Dangaus karalystėje, laimės regėti Dievo veidas į veidą pilnatvėje (plg. 1 Kor 13, 12; 2 Kor 5, 6-8)“.

Gaila, kad kaip daugelio Lietuvoje išleistųjų knygų, taip ir šio svarbaus veikalo pirmuosiuose nei „paskutiniuose puslapiuose nenurodyta nei kur galima gauti „KBK“, nei kiek už jį pasiūsti pinigų tiems, kas norėtų jį įsigyti ar parsisiųsti iš užsienio. Šitaip užkertamas kelias plačiau papliti šiai reikšmingai knygai į lietuviškas šeimas, po pasaulį išsisklandžius lietuviškąsias bendruomenes, kurių labai aiškus ir suprantamas troškimas turėti savose bažnyčiose, bibliotekose ir namuose tokią vertingą knygą. Reikia manyti, kad ateityje lietuviškųjų knygų autoriai ir leidėjai tiksliai nurodys knygomis prekiaujančių bendrovių, knygynų ar draugijų adresus, pažymės konkretius kainas užsienio valiuta, paaiškins parsisiųdinimo kelius ir visas kitas sąlygas, už ką jiems iš anksto dėkojame.

Kun. K. J. Ambrasas, SJ

• 1996 m. rugpjūčio 29 d. išleistas Mikalojaus Daukšos „Katekizmas“ — pirmoji lietuviška knyga didžiojoje Lietuvoje.

Ne „pelėsiams ir kerpim apaugus antai“, bet jau restauruota ir turistų mieliai lankoma, garsioji Trakų pilis iš kiemo pusės.

VOKIETIJOS VASARVIETĖS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Persikėlę iš Kanados Hamiltono į „senutę“ Europą, savaitgalius praleisdavome kelionėse, dar iš Klevo lapo atvešta „Mustang“ mašina, susipažindami su gražiomis Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos, Italijos vietovėmis. Deja, prieš dešimt metų du širdies priepuoliai kuriam laikui uždarė kelionių malonumus, o daktarų patarimu, automobilį turėjau palikti ramybėje, vairą atiduodant į žmonos rankas. Tad ilgesnės kelionės jau yra neįmanomos, kadangi anksčiau pasikeisdavome puskelioje, tad vairavęs galėjo valandą pailsėti. Ir dabar, važiuodami į Miuncheną pas dukrą (nuo mūsų miestelio 400 km) sustojame prie Stutgarto, kiek ilgiau prie mano motinos kapo Augsburgėje, tad iki Bavarijos sostinės lieka apie 75 km.

Prie mūsų mėgstamų arimų vietovių priklauso Švarcvaldas (Juodisilis), o iš jo „katės šuolis“ į Freiburgą. Šveicariją ar Prancūziją. Grįždami poilsui sustojame Baden-Baden vasarvietėje, nes iki namų lieka apie pusantros valandos kelio.

Keistu sutapimu naujas Rusijos caras — B. Jelcinas, pasitarimams su H. Kohliu buvo atvykęs į savo tėvynainių mėgiamą vietovę, nes pereinamieji šimtmečiai, tūkstančiai rusų turistų čia praleisdavo nerūpestingus dienas. Ir dar kaip! Jie apsidarė ištaikinguose viešbučiuose, pinigų lošimo namuose, praleisdavo šimtus tūkstančių auksinių rublių, vėl kiti, pasistatydavo gražias vilas bei dvasiniam gyvenimui cerkvę. Todėl vieną miesto rajoną vokiečiai vadina „russische Viertel“ — rusišku kvartalu.

Šiandieninis Kremlius valdovas yra ketvirtas asmuo, apilankęs Baden-Baden, nes čia jau lankėsi caras Aleksandras I ir dar trys Rusijos carai, kadangi tais laikais savos rūšies

mada buvo vasaros metu lankyti Baden-Baden.

Neaplenkė Baden-Baden ir rašytojai N. Gogol, I. Turgenov, F. Dostojevskij, L. Tolstoj, čia susidraugavęs su Dostojevskiu, vėliau gerokai susipykęs pinigų lošimo namuose dėl Rusijos politinės ateities. Kalbama, kad Dostojevskis buvęs nuolatinis svečias prie rulečių stalo, lošdamas iki „paskutiniųjų marškinų“. Nuo jo neatsilikio ir grafas Tolstoj, pralošdamas milžiniškas pinigų sumas. Su caro žlugimu baigėsi ir turistų atostogos Vokietijos vasarvietėje. Kilmingieji nespėjo pabėgti iš revoliucijos palietos Rusijos, o netoli Baden-Baden stovinčios cerkvės, po Antrojo pasaulio karo buvo įsikūrusi sovietinė karo misija. Vokietijos žvalgyba pokarinį Baden-Baden pavadino šnipų lizdu.

Ir mes mėginome laimę lošimo namuose. Portugalijoje uniformuotas durininkas neleido, nes dukra tuo metu buvo nepilnametė. Tačiau laimę išmėginome prie Bodeno ežero, Lindau mieste. Čia, šalia stovi dveji lošimo namai: į vienus įleidžiama tik su vakarine apranga, į kitus galima įeiti kasdienine. Buvome apsiręę „turistiškai“, tadėjome į „eilinių“ žmonių namus. Iškeitę 100 markių į pasidalinę į tris dalis (dukra gavo 40 markių) jau po pusvalandžio buvome „bankrote“, nes automatuose markės dingdavo žaibo greičiu. Mūsų akyse vienas šveicaras laimėjo 25 tūkst. markių.

O kaip naujieji Rusijos „kapitalistai“ žiūri į Baden-Baden vietovę? Spaudos žiniomis, naujieji „komersantai“ jau turi užvaldę Kretos salą, Ispaniją priklausančioje Majorkos saloje, jie dolerius nešioja plastikiniuose maišeliuose, o Turkijoje važinėti mokosi rusų kalbos. Vokietijos televizija parodė prie krautu-

Nuotr. Alberto Kerelio

vių rusiškus užrašus. Tačiau, ar jie iškėlė koją į Baden-Baden vasarvietę, neteko spaudoje skaityti. Tačiau tikra, kad vartai į Monte Carlo yra uždaryti. Stebėjau Vokietijos televizijoje pusvalandį, skirtą pasikalbėjimui su Monako princesėmis, kartu vokiečiams nufilmavus miesto gatvėse, aukštai prie namų, slapstus stebėjimo aparatus. Vokietis komentatorius pasakė, kad rusiška mafija čia nėra jokios ateities, nes jie greitai pastebimi televizijos aparate policijos būstinėje. Be to, „neaiškūs“ tipai tuoj pat mandagiai išprašomi iš Monako.

Dar prie mėgiamų caro laikų vasarviečių reikia įskaičiuoti nedidelį Bad Ems miestelį, išsitiesusį abiejose Lahno upės pusėse. Užteko dviejų dienų susipažinimui su apylinkėmis, pačiu miesteliu, matant dešinėje upės pusėje gan didelę cerkvę ir iš lankstinuko sužinoti, kad į šią vasarvietę, atostogas praleisti atvykdavo turtingi rusai, išleisdami auksinius rublius lošimo namuose. Prie vieno namo radome sienoje įmūrų lentą ir įrašą, kad tame name gyveno Vokietijos žydų kilmės komp. J. Offenbach (tikroji pavardė Jakob Eberst), eidamas 7 metus gausios žydų bendruomenės pirm. pareigas.

Perėjus tiltą, norėjome iš arti pamatyti cerkvę. Sekmadieniais iš Kiorno atvyksta šventikas, suvažiuoja apylinkių rusai, kurių tarpe esamos antros ir trečios kartos dar caro laikų emigrantų vaikai ir vaikaičiai. Cerkvės kiemą tvarkė jaunas vyras. Užkalbinau rusiškai, susilaukdamas puikiai rusų kalba atsakymo. Gražios, inteligentiškos išvaizdos vyras. Iš trumpo pokalbio spėjau, kad jis priklausė kilmingai senelių šeimai.

Ilgai mūsų atmintyje paliks kelionė laivu Reino upe iš Bingen miestelio į garsiąją Lorelei (prisiminiau gimnazijos laikus ir H. Heine eilėraštį „Ich weiss nicht was soll es bedeuten...“). Keleivių daugumą sudarė amerikiečiai ir japonai, aišku visi su foto aparatais. Pranešimai laive, matant pilis, vynuogynus, skelbiami vokiškai, angliškai ir pranciškiškai. Išgirdus žodį „Lorelei“ — visi svertimtaučiai šoko su aparatais į denį, žiūrėti... matydami Reino upės stagiame posūkyje aukštą uolos krašto iškyšulį. Nusivylimas, tačiau kartu nuostaba, nes užtrimitavus jūrininkui, buvo girdimas stiprus aidas. Jūreivis pasakė, kad aidas sudaro pavojų laivui. Aidas taip pat girdimas Karaliaus ežere (Koenig see prie Berchtesgadeno). 1946 m. Augsburgio lietuvių inžinierių s-ga surengė ekskursiją.

Namelis, kuriame gimė Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (Druskininkuose). Nuotr. Pranas Štutienės

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBŲ DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 12 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plėkšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis Tel. 630-241-1912

MISCELLANEOUS

FOR RENT
Newly remodeled 2 bedrm. apt. for rent.
All utilities incld. Parking & Laundry.
73 St. & Kedzie Ave. vic. \$550 a mo.
One month deposit. 708-423-7679

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
Išnuomojamas 3 kamb. butas su šiluma ir virtuvės įrengimais.
\$380 mėn.
Tel. 708-425-7160

TEAM DRIVERS FOR STRAIGHT TRUCKS
Trips to Northeast States & Canada. Easier & safer than on semi, but pays the same money! The job is appropriate also for couples. Requires CDL Class B & some English.
847-465-0016

Į vakarus nuo Kedzie, 66 St.
Išnuomojamas modernus 1 mieg. butas pirmame aukšte; virykla, šaldytuvas, oro vėsintuvas, plovimo mašina, vieta auto pastatymui. Vyresnio amžiaus žmonėms.
Tel. 708-656-6599

MĖLYNĖS! MĖLYNĖS!
Galite prisigauti patys, arba pirkti jau prinuktą. Vaziuoti: I-94 iki Michigan Exit 1 (New Buffalo). Toliau eikite žarius į **MIKE'S BLUEBERRIES**. Atsivežkite uogoms krepšelius. Čia graži vieta visai šeimai pasidžiaugt gamtoje.
Tel. 616-469-2500

Pigūs automobiliai po nedidelių sąvų!
Remontuokite patys. Taip pat ieškome skardininko.
Tel. 708-201-0588 arba 708-417-0515

ATTENTION: DIABETICS
IF YOU HAVE MEDICARE OR INSURANCE YOU COULD BE ELIGIBLE TO RECEIVE YOUR DIABETIC SUPPLIES AT NO COST. (INSULIN DEPENDENT ONLY)
CALL: 1-800-337-4144

Reliabilios moterys valymo darbus pietiniuose priemiesčiuose
Tel. 708-385-4884

Nailė skubiai parduoda
3 miegamųjų, 2 vonių kampinį namą **St. Pete Beach, Florida**. Kaina \$158,900.00
Dėl informacijos skambinti: 941-324-6366

55 metų lietuvių moteris ieško darbo.
Gali gyventi kartu.
Tel. 773-376-2198

TEN CITIES TWO ONE AIRLINE

Only LOT take you to so many destinations in Eastern Europe so easily. On LOT, you can fly nonstop from New York or Chicago to the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. From there, connections are easy to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and Vilnius. So take advantage of LOT's low fares, and fly to Eastern Europe in the luxury of a new fleet of Boeing 767s and ATRs.

THE POLISH AIRLINE

Call your travel agent or 1-800-223-0593 or visit <http://www.lot.com>

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel: (700) 471-1711

EKONOMIKA — ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

DIDĖJA KONKURENCIJA „AKMENĖS CEMENTUI“

Pernai Lietuvoje parduota 425,000 tonų cemento. Dabar vis daugiau cemento parduoda užsienio įmonės, o mažiau — „Akmenės cemento“ bendrovė, rašo „Lietuvos rytas“.

Per trejus metus „Akmenės cemento“ rinka Lietuvoje sumažėjo nuo 75 iki 60 procentų. Lietuviai įsitikinę, kad užsienio įmonės į Lietuvą cemento įveža sumažintomis kainomis, tačiau to įrodyti nesugebą. Belgijos įmonė CBR pernai Lietuvoje pardavė 16,000 tonų cemento. Lietuvoje belgai cementą parduoda po 100 litų už toną arba beveik 4 kartus pigiau nei Belgijoje. „Akmenės cemento“ Lietuvoje vidutiniškai cementą parduoda po 200 litų už toną. Estijos įmonė „Kunda Nordic Tsement“ pernai į Lietuvą įvežė 103,000 tonų cemento ir pardavė jį dukart pigiau nei Estijoje.

„Akmenės cemento“ generalinio direktoriaus Simono Anuzio įrodymas, kad konkurentai Lietuvoje cementą parduoda pigiau negu jo gamybos savikaina, sunku. Ir belgai, ir estai užuot brangiai kainuojančio mazuto, sudarančio didžiąją dalį cemento gamybos kaštų, naudoja daug antrinių atliekų, pvz. degina padangas.

„Akmenės cemento“ gamintojai ginčijasi dėl gamybos primokamų. Pasak bendrovės vadovo, „jeigu nesuskubime apsaugoti savo rinkos, galbūt greit iš viso Lietuvai nebereikės lietuviško cemento. Bet tuomet cemento kaina pakiltų dvigubai.“

„Akmenės cemento“ pamažu didina savo gamybą. Iš pernai pagamintų 656,000 tonų apie 400,000 tonų buvo parduota užsienyje. Šiemet tokį kiekį cemento numatoma eksportuoti vien į Vakarų Europą, o ateityje planuojama eksportą padidinti iki 800,000 per metus.

Bendrovėje dirba 1,050 žmonių. Vidutinis jų atlyginimas — 850 litų. Naujosios Akmenės cemento gamykla sovietiniais laikais buvo viena didžiausių Vakarų Europoje, tačiau naudojo daug tuo metu pigaus mazuto. Akmeniškiams modernizuoti įmonę padeda Norvegija. Per porą metų išlaidos elektrai bus sumažintos ketvirtadaliu, mazutui — šeštadaliu.

Prognazuojama, kad Lietuvoje galima būtų gaminti iki 12-15 mln. tonų cemento per metus. Tai 2-2.5 karto daugiau nei gaminama dabar, bet beveik tris kartus mažiau nei sovietiniais laikais. Mokslininkų skaičiavimais, Lietuvoje vien išvalytų kalkakmenio atsargų cementui gaminti yra dar beveik 140 metų.

ŽLUGO PRAMOGŲ CENTRAS

Kaip rašo „Verslo žinios“ vienas didžiausių Baltijos valstybėse pramogų centrų „Max'o pramogos“ buvo sužlugdytos dėl 18 šampano butelių. Gegužės mėnesį Vilniaus mokesčių inspekcija pramogų centrą nubaudė 745,000 litų bauda už tai, kad, patikrinus centrą, sandėlyje buvo rasta 18 butelių lietu-

viško šampano be banderolių ir vienas butelis degtinės „Smirnoff“ su seno pavyzdžio banderole. Šis centras mokesčius mokojo tvarkingai.

Pasipiktinę verslininkai teigia, kad valstybė praranda dar vieną legalų biudžeto pajamų šaltinį, o sostinė — populiarią laisvalaikio įmonę. Pramogų centras valstybei sumokėjo apie 190,000 litų mokesčių.

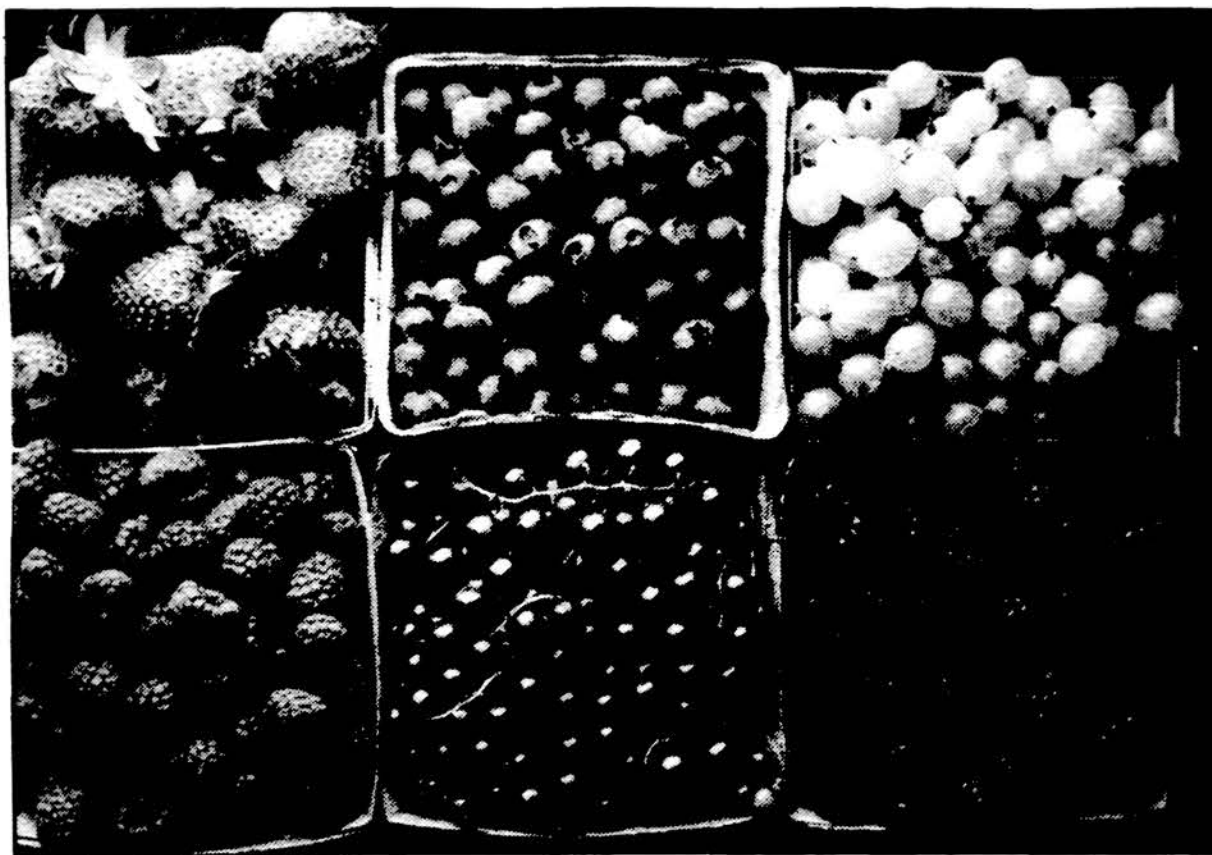
Paskirti bausmę viršija įmonės turtą. „Max'o“ įstatinis kapitalas yra 10 tūkst. litų, o turimas turtas siekia 160,000 litų. Pinigų nėra ne tik baudai sumokėti, bet ir patalpų nuomai bei atlyginimams.

Pasak centro direktoriaus Raimundo Šimkaus, bauda paskirta už gerimus, kurie buvo įsigyti dar prieš banderolių įvedimą. Pasikeitus prekybos alkoholiu tvarkai, jie buvo išimti iš prekybos ir perduoti saugoti į sandėlį. Nepaisant to, inspektoriai įmonei paskyrė 25 proc. dydžio baudą, kuri skaičiuojama nuo paskutinių 12 mėnesių apyvartos. Ketvirtadalis apyvartos sudaro 645 tūkst. litų, tačiau mokesčių inspekcija pramogų centrui paskyrė beveik 100 tūkst. litų didesnę baudą ir neaiškina, kodėl.

KUR KARALIAI PESTI VAIKŠTO

Individuali Alytaus įmonė „Kreontas“ pradėjo prekiauti savo gamybos autonominiams kilnojamaisiais ir stacionariams biotualetais. Kaip „Verslo žinioms“ sakė įmonės savininkas Deividas Kadikinas, iki gegužės mėnesio „Kreontas“ beveik metus prekiaavo skandinavishiais biotualetais, o gegužės mėnesį atidarė savo gamybos centrą Alytuje.

Paaikėjo, kad autonominiai tualetai Lietuvoje yra paklausūs prekė. Juos daugiausia perka privatūs asmenys savo sodų nameliams, kaimo poilsinėms. Daug tualetų įsigijo bankas „Snoras“ pinigų keitėklų darbuotojams ir tolimųjų kelionių autobusų savininkai.

Vasaros uogos... Šiuo metu Lietuvoje kiekviename turgelyje galima nusipirkti šių skanumynų, o žmonės turi progą papildyti apytūtes kišenes.

KAUNIEČIAI GAMINA PIGESNES PIRTIS

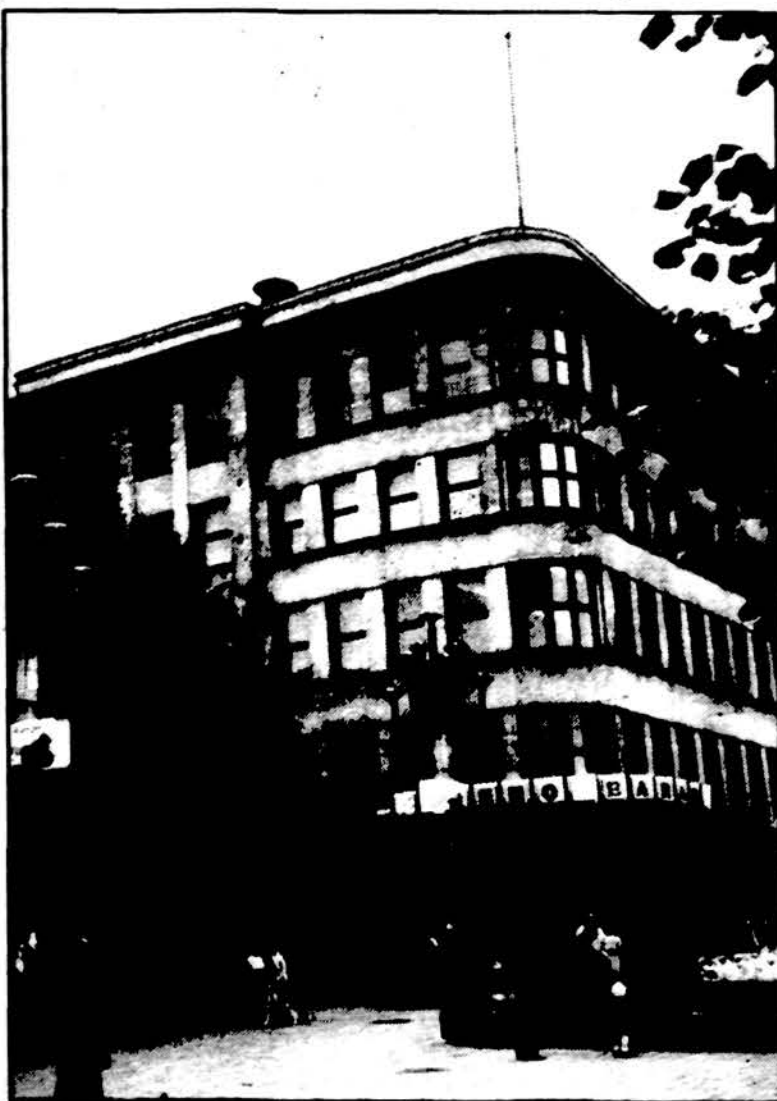
Kauno UAB „Norta“, gaminti ir parduodanti įvairių tipų medines surenkamas pirtis, žada nukonkuruoti įvežamas suomiškas bei švediškas. Firmos atstovas Arūnas Pakamanis „Verslo žinioms“ sakė, kad pastaruoju metu yra sunku parduoti užsienines pirtis dėl jų standartinių išmatavimų, nes daugumas klientų pageidauja individualių projektų.

Kauniečių gaminamose pirtyse importinė liko tik suomiška pirties įranga, o visos medinės dalys gaminamos iš lietuviškos medienos — liepos, drebulės ir pušies. Ypatingų pomėgių mėgėjai gali užsisakyti pirtį iš Afrikoje augančio medžio „abači“.

„Nortos“ atstovo teigimu, importinės pirtys yra per brangios. Jos kainuoja 12-14 tūkst. litų, o tokios pat lietuviškos — 8-9 tūkst.

MOTERYS PASIEKIA TIKSLĄ

39 metų Vidos Dautartienės UAB „Mažasis skorpionas“ vienos savininkų nuomone, moteriai verslininkei Lietuvoje yra keturi kartus sunkiau nei vyrui. Vida savo verslą pradėjo prieš 5 metus. Iš pradžių ėmėsi šilkografijos, dabar specializuojasi, kurdamas ir gamindamas skandinavishkos namų apyvokos daiktus. Apie Vidos verslą rašo „Respublikos“ priedas „Aikštė“.

Senieji Pieno centro rūmai Kaune. Nuotr. Baniūtės Kronienės

Pasak Vidos Dautartienės, verslo ji ėmėsi, pasikliaudama vien moteriška intuicija. Prieš 5 metus buvo labai pelninga šilkografijos būdu gaminti vizitines korteles, firminius blankus, reklaminius lankstinukus. Prieš 4 metus V. Dautartienė visiškai atsitiktinai parodoje sutiko Švedijos verslininką, kuris vertėsi senovinių rankdarbių kolekcijų kūrimu ir prekyba. Tada Vidai ir kilo sumanymas pabandyti pačiai. Verslininkei labai nustebo pirmasis užsakymas. Tai buvo visų seniai užmiršti motučių daiktai — lininiai dėklai stalo įrankiams, lininės servetėlės.

Bene pats keisčiausias švedų užsakymas buvo surasti ir atsiųsti keletą senovinių spintelių. „Tada pamanėme, kodėl patiems nepagaminsim. Užsakovų atsiųsti spintelių modeliai man labiau pasirodė panašūs į didelius senus inkilus. Prisirinkom patvorėse įvairių lentgalių, sukalėme juos, nuždėmė bjauriomis spalvomis. Tada visi darbuotojai subėgo tų bjaurių pasižiūrėti. Švedams patiko“, — pasakojo Vida.

Aštuoni firmos darbuotojai bene visą Kupiškio rajoną nuo nuolaužų išvalė — ardė senas tvoras, pašūres, vienkiesiose rinko lentgalius. Dabar per mėnesį bendrovė į Švediją išsiunčia apie 700 tokių spintelių.

V. Dautartienė tikina, kad moteriai verslininkei daug sunkiau nei vyrui. Pasak Vidos, moters versle yra daug atsargesnės, mažiau rizikuoja, nes turi stipresnį savisaugos instinktą. Jos jaučia pareigą šeimai, jaudinasi dėl vaikų ateities. Tačiau „Mažosios skorpiono“ įkūrėja tvirtina, kad moteriai daug lengviau nei vyrui bendrauti su valdininkais. Turint reikalų su kuria biurokratinė įstaiga, neverta pirmiausia derinti reikalų su paprastu valdininkėliu, geriau eiti tiesiai pas viršininką. Šis tada pasikviečia savo darbuotoją ir pats paaiškina, ką ir kaip reikia padaryti.

NAUJASIS MILIJONIERIUS GYVENA MARIJAMPOLĖJE

Birželio 1 dieną vykusiam

„Teleloto“ žaidime laimėtas 1 milijono 79 tūkst. 460 litų „Aukso puodas“. Milijonieriumi tapo marijampolietis, 73 metų Albinas Algis Revaitis.

Kaip rašo „Respublika“, naujasis milijonierius yra pensininkas, dar tebedirbantis „Sešupės“ fabriko sargu. A. Revaitis visą gyvenimą dirbo inžinieriumi statybose. Žmona — pensininkė, yra dirbusi ag-

ronome ir finansiste. Kartu trijų kambarių bute gyvena jų jaunesnysis sūnus. Vyresniojo sūnaus šeima gyvena Vilniuje. Loterijos laimėtojas dažniausiai perka po 4-5 žaidimo korteles.

Paklaustas, kaip jautėsi, kai tikrinant bilietus aparatas parodė milijono litų laimėjimą, žmogus sakė labai nustebo ir pirmiausia apsidairė aplink, nes toje parduotuvėje nuolat būriuojasi „neaiškūs tipai“. Pardavėjos tuoj pat paskambino į policiją ir skubiai atėjo pareigūnai A. Revaitį palydėjo namo.

Pasidomėjus, kaip ketina išleisti laimėtą milijoną, sakė, kad pirks „naujų „Teleloto“ kortelių. Atostogauti rugpjūčio mėnesį ketinantis marijampolietis pirmiausia norėtų operuoti ranką, o vėliau ilstėtis Palangoje arba pas brolių Kanadoje, taip pat apšedinti jaunesnįjį sūnų. Darbo mesti dar neketina.

LIETUVOJE KURIAMAS NAUJAS VERSLAS

Lietuvoje kuriama naujo verslo — kaimo turizmo sąjunga. Gegužės mėnesį įvykęs steigiamasis sąjungos susirinkimas suvienijo per 100 kaimo sodybų šeimininkų, rašo „Respublika“. Ši vasara bus pirmoji, kai kaimo sodybose galės pasilsėti ir lietuviai, ir užsieniečių turistų šeimos. Kaimo turizmu užsiimančios verslininkai iš kaimo rėmimo fondo konkurso būdu galės gauti lengvatinį kreditą iki 50,000 litų. Pirmiausia kreditai sodyboms remontuoti, keliams tiesti bus teikiami tiems sodybų šeimininkams, kurie gyvena nederlingose žemėse.

TURGAVIETĖ ARTĖJA PRIE BANKROTO

Pagarsėjusi valstybės valstybėje — Gariūnų turgus Vilniuje — išgyvena ne pačius geriausius laikus. Taip tvirtina ne vien Baltijos valstybėse pagarsėjusios Gariūnų turgavietės gyvenimą tvarkančių trijų bendrovių „Posūkis“, „Jurgena“ bei „Geruda“ vadovai „Sostinei“. Jie labai nenoriai kalbėjo apie įmonių finansinę veiklą, skundėsi, kad pajamas praryja galybė mokesčių valstybei, investicijos.

Vilniaus savivaldybės biudžeto ir finansų skyriaus vedėja Vanda Laiconienė patvirtino, kad pernai Gariūnų turgus miesto išdūmė skolinę 740,000 litų prekyviečių mokesčio. Įsiskolinimų yra ir šiemet. Per 4 mėnesius nesumokėta daugiau kaip 400,000 litų.

Beveik pusės milijono skola slepia senojo Gariūnų turgaus savininkus — akcinę bendrovę

DRAUGAS, trečiadienis, 1997 m. rugpjūčio mėn. 6 d.

„Posūkis“, kurioje dirba 150 žmonių. Bendrovės vadovai nemato kitos išeities, kaip parduoti vasarvietę Šventojų bei žemės sklypą. Vadinamasis naujasis turgus priklauso firmai „Jurgena“. Tame turguje dirba 60 darbuotojų, iš jų apie 20 — apsaugos žmonės. Pasak firmos vadovų, daugumas turgaus priekų yra iš Latvijos. Vis daugiau atsiranda pirkėjų iš Karaliaučiaus srities. Atvykėliai suplūsta antradieniais. Lietuvos pirkėjai daugiausia turgų lanko šeštadieniais ir sekmadieniais.

Prekybą automobiliais organizuoja firma „Geruda“. Jos vadovas tvirtina, kad pernai negavo jokio pelno. Automobilių turgus prieš metus įsikūręs buvusioje smėlio karjeruose, užima 23 ha plotą. Oficialiais duomenimis čia esama 700 vietų parduodamiems automobiliams. Pasak „Gerudos“ direktoriaus Vidmanto Senvaičio, Gariūnuose įsikūręs automobilių prekybos centras yra pats didžiausias ir geriausias Europoje. Ateityje jis bus ir moderniausias. Pasak firmos vadovų, į turgų jau įdėta apie 3 mln. litų ir statybos tęsiamos.

Prekeiviai už dieną, praleistą prie prekystalio, moka 7 litus, prekiautojai iš automobilių — 20 litų, kioskų savininkai per mėnesį moka 150 litų, tačiau iš šios sumos turgui tenka tik 14 litų — kiti pinigai išeina mokesčiams valstybei, policijos nuovados išlaikymui ir kitiems dalykams.

Kadangi daug kapitalo šiam verslui pradėti nereikėjo, tai neteko susidurti ir su paskolomis. Mokesčiai taip pat nesmaugia, nes knygos neapmuitinamos, pridėtinės vertės mokesčio irgi nereikia mokėti. Rūta K. sakė, kad plėstis nesiruošia, bet jei būtų jaunesnė, būtinai įsteigtų po tokį knygyną kiekviename Lietuvos mieste.

Rima Jakutyte

A.†A. Smuikininkas POVILAS MATTUKAS

Gyveno Čikagoje, Gage Parko apylinkėje. Mirė 1997 m. rugpjūčio 4 d., sulaukęs 85 metų. Gimė Latvijoje, Rygoje. JAV-bėse išgyveno 48 m. Nuliūdę liko: žmona Wanda, sūnus Petras; broliai: Pranas su šeima Australijoje, Vytautas Anglijoje, pusėsėseris: Ursulė Grincienė ir Genė Klyvienė; Dieter Kroehnert su šeima Vokietijoje ir kiti gimines.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, rugpjūčio 7 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 8 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią Brighton Parke, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir kiti gimines. Laidotuvių direkt. Gerald D. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A.†A. PRANUI ANDREJAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai MONIKAI ir artimiesiems.

Jadvyga ir Domas Giedraitiai
Birutė ir Kazys Sekmakai
Janina ir Rimas Vienužiai

Michiana Shores

A.†A. VANDAI ŽILINSKIENEI,

jos broliams, mūsų draugams ALBERTUI ir OSKARUI KREMERIAMS ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą.

Brone Miklienė
Marytė Miklienė
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Jurgis Valodka
Roma ir Viktoras Mastiai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Smuikininkas Povilas Matiukas mirė pirmadienį, 1997 m. rugpjūčio 4 d., Čikagoje. Gimęs 1912 m. Rygoje, jis buvo vienas žymiausių Lietuvos smuikininkų. Davęs daug koncertų Lietuvoje, Austrijoje, Amerikoje, ypač gerai pažįstamas Čikagos lietuvių visuomenei. Platesnės informacijos skelbiamos šios dienos „Draugo“ paskutiniame puslapyje.

Primename, kad „Draugo“ šeštadienio priedo redaktorė **Aušrelė Liulevičienė** atostogauja, tad „Mokslas, literatūra, menas“ dienraštįje vėl pasirodys tik po Darbo dienos.

Ričardas ir Raimonda Kontrimai, iš Mission Viejo, CA yra nauji Draugo fondo nariai, neseniai atsuntę 200 dol. Jiems labai dėkojame.

„Draugo“ metinis pokylis įvyks rugšėjo 21 d. Martinique pokylį saleje. Stalus ar pavienius bilietus galima įsigyti „Draugo“ administracijoje.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto pirm. Gražina Liautaud ir „LVV“ k-to savanoris ir „Lietuvos Našlaičių globos“ k-to izd. Albinas Smolinskas.

SKELBIMAI

x Noriu pirkti ar pasiskolinti dr. J. Totoraičio išleidyje išleistas **Sūduvos-Suvalkijos istorijos** abu tomus. **J. Rudzevičius**, 3308 Wood Ter, Los Angeles, CA 90027. Tel. 213-661-3119 (galima palikti žinutę). (sk)

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v.p.p. — 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. — 1 v.p.p. Transpak tel. Lemonte: 630-257-0497. (sk)

x Galiau padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel.: 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilines ir kriminalines bylas
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Ateinantį rudenį, spalio mėn. „Draugas“ rengia seriją koncertų, kuriuos atliks jauni menininkai iš Lietuvos: **sopranas Aušra Cicėnaitė, tenoras Vaidas Vyšniauskas ir akompaniatorė Eugenija Kuprytė**. Solistai dalyvavo Čikagos lietuvių operoje, o Lietuvoje jie atlieka daugelį pirmųjų partijų. Koncertai bus Čikagoje, Lemonte, Los Angeles, Clevelande, Detroit, St. Petersburge ir keli koncertai Kanadoje.

Rugpjūčio 14 d., 5 val. po pietų, Čikagos miesto centre, Richard J. Daley Plazoje, bus iškilmingai paminėtas garsiosios Picasso skulptūros 30-tasis gimtadienis. Numatomas koncertas ir kita meninė programa.

Apolonija ir Juozas Vitkai, Hartford, CT, Draugo fondo garbės nariai prie ankstesnių 1.000 dol. įnašų vėl atsuntė 500 dolerių. Mieliebiems, dosniems Draugo fondo garbės nariams nuoširdžiai dėkojame.

Bronius Juodelis Draugo fondo direktorius, tarybos pirmininkas ir izdininkas išvyko į Lietuvą ir į Draugo fondo raštinę sugrįš rugpjūčio 22 dieną.

Lietuvių Krikščionių Demokratų Čikagos skyriaus numatyta gegužinė — išvyka rugpjūčio 10 d. Lidijos ir Vlado Soliūnų sodyboje, Willow Springs, dėl susidėjusių aplinkybių NEĮVYKS.

Muz. Alvydas Vasaitis su-tiko būti Čikagos Lietuvių Operos dirigentu ir meno vadovu „Čigonų baronas“ pastatymui 1998 m. pavasarį.

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVĖS DAILININKĖS PAVEIKSLŲ PARODA VOKIETIJOS BANKE

Dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės, buvusios torontietės, kūrinių parodą surengė didžiausias Viernheimo bankas savo patalpose. Kvietus svečius pasveikino banko direktorius pažymėdamas, kad bankas atlieka ne tik savo pareigas, bet taip pat suteikia forumą, rodydamas jaunų dailininkų darbus.

Suaugusių vakarinių kursų vedėjas supažindino su Jūratės kūryba ir pasidžiaugė, kad menas rado kelią ne tik muziejuje ar parodų salėje, bet ir įstaigoje. Ne visi lanko parodas, o atvykę į banką, žmonės nepastebimai įtraukiami į meno pasaulį ir gal net ketvirtį valandos paskiria kūrinių apžiūrai. Labai teisingai kursų vedėjas pastebėjo, kad dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės motyvai remiasi žmogum ir gamtovaizdžiais. Gal tas suriša su jos gyvenimu, nes dailininkė gimė Wuerzburg, su tėvais išvyko į Australiją ir iš „kengūrų“ žemės persikėlė į Kanadą, Torontą.

Vokietis pateikė labai išsamią paveikslų apžvalgą, palygindamas keletą kūrinių su garsaus vokiečių menininko A. Diuriero darbais.

Jūratė 1968-73 m. studijavo Toronte Ontario meno mokykloje ir pedagoginiam institute. Nuo 1978 m. gyvena lietuvių gimnazijos miestelyje, kur vyras mokytoja. Jos parodos buvo rengtos Toronte, Bonoje, Heppenhime, Frankfurte, Pflugstadte, Vilniuje. Jos kūrinių turi įsigiję muziejai bei privatus asmenys JAV, Vokietijoje ir Lietuvoje.

Savo darbus Jūratė įteikė Lietuvos Seimo pirm. prof. Vytautui Landsbergiui bei švietimo ministrui Zigmui Zinkevičiui, iliustravo dr. M. ir V. Anyso leidinį „Jūratės banko patalpose buvo išstaciūs 23 paveikslus“.

Parodos metu pianinu skambino Jūratės sūnus studentas Vytautas. Reikia stebėtis Jūratės kūrybingumu, nes būdama keturių vaikų motina dar randa laiko ir meniniam pasauliui, garsina Lietuvos vardą Vokietijoje, nes parodų programa spaudoje visada minimas gintaro kraštas.

K.B.

KANADOS DIPLOMATU TARPE — LIETUVIAI

Kanados vyriausybės paskelbtame diplomatinio paskyrimų sąrašė yra dvi lietuviškos pavardės iš 28. Pirmoji — Aleksandra Bugailiskis, buvusi valstybės tarnautoja, perkirta Kanados ambasadore Syriai.

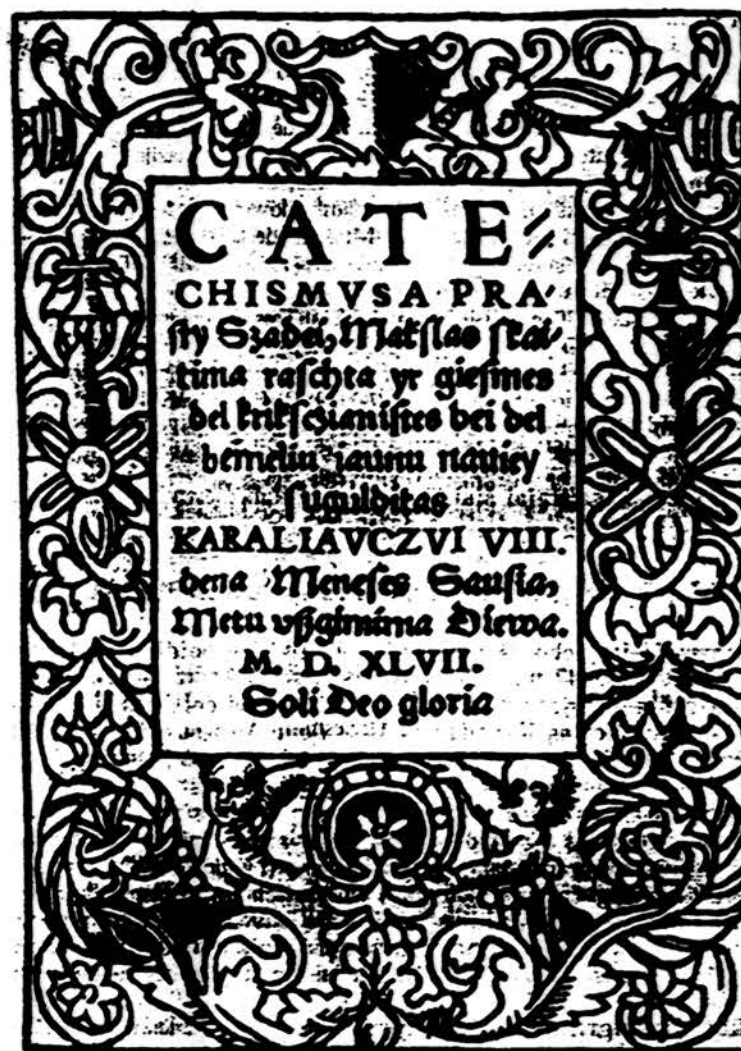
Antrasis — Marius Grinius, paskirtas Kanados ambasadoriumi Vietnamui. Pastarasis jau daug metų darbuojasi Kanados užsienio reikalų ministerijoje ir palaiko ryšius su savo tautieciais.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Ferynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

KAITRA ŠILE

Kerpelem apaugęs, išdžiūvęs kemsynas
Paparčių vėduoklėm
Taip tingiai vėsina.

Bet vėjas užmigo
Po dideliu kelmu.
Išgirdęs vėduoklių
Šnarėjimą švelnų.

O karštis geltonom
Samanėm vis kyla
Ir skraido po visą
Nuščiuvusį šilą.

Kur tupia samanė,
Žolelė rausvėja
Ir nebeišskentus
Jau žadina vėją.

— Lek, vėjau, lietučio!
Samanės taip gelia!
Tegu jas išgaudys
Lietučių piršteliai.

Ramutė Girkontaitė

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA

Pirmoji lietuviška knyga paprastai vadinama M. Mažvydo „Katekizmu“ arba „Katekizmo prasti žodžiai...“ O iš tiesų jos antraštė, pagal tą laikų paprotį susidėjo net iš kelių eilučių. Be to, šitaip mums nepaprastai buvo išspausdinta ne lotyniškais, o gotiškais spaudmenimis. Dabartinio mūsų rašymo būdu Katekizmo pirmas viršelis taip atrodytų: „Katekizmus prasti žadei, mokslas skaitima rašta ir giesmės del berneliu jaunū naujai išguldytos Karaliaučiuje VIII diena menesės sausio, metų užgimima Dieva M.D. XLVII (1547) Soli Deo Gloria (Vienam Dievui garbė).“

Taigi, antraštėje duotas ne tik knygos pavadinimas, bet ir kitos žinios apie ją. Kam ji skirta (krikščionims ir jauniems berneliams). Kur išleista (Karaliaučiuje), kada išleista (1547 m. sausio mėnesio 8 dieną). Tuo tarpu autorius, kaip matome, nepažymėtas. Tai ne kokia klaida, ar užmiršimas. Tais laikais neretas atvejis, kai autoriai

pasislėpdavo knygoje, ir juos tekdavo nustatinėti iš kitų pagalbinių dokumentų. Ir apie M. Mažvydą pirmiausia sužinota iš jo pusbrolio — B. Vilento taip pat XVI amžiaus lietuvių autoriaus. Viena rašte 1579 m. jis mini Ragainės kleboną Martyną Mažvydą, kuris, jo žodžiais, „pirmasis parodė, kaip rašyti gimtąja kalba, ir išspausdino katekizmo pradus su šventomis giesmėmis, mokiniams reikalingus“. Šios žinios dar nebuvo galutinės. Telktasi (ieškota) ir kitų duomenų. Pasirodo, kad jo vardas ir pavardė įdėti prie kitų raštų.

G. Raguotienė

(Bus daugiau)

KITI APIE MUS
Jan Rozwadowski
(1867-1935)

Lenkas kalbininkas, beveik visą savo mokslinės veiklos laikotarpį sėkmingai darbavosi liuanistikos baruose. Baigė Krokuvos universitetą. Vėliau buvo šio universiteto docentu, profesoriumi ir rektoriumi. Trumpam laikui buvo išvykęs į Leipcigą pasitobulinti. Rozvadovskis buvo Lenkijos Mokslų akademijos prezidentas. Jis buvo mokslininkas ir poetas.

Jis tyrinėjo graikų, lotynų, slavų, keltų ir čigonų kalbas. Jį domino indoeuropiečių kalbų prakalbės. Jis parašė platų straipsnį „Apie pirminius baltų ir slavų kalbų tarpusavio santykius“. Jis plačiai apžvelgė baltų kalbų įtaką slavų kalboms. Labai svarbus Rozvadovskio nuopelnas liuanistikai yra anoniminis 1737 m. gramatikos „Universitas linguarum Lituaniae“ išleidimas. Vėliau šią gramatiką dar pakartotinai išleido. Taip pat jis paskelbė lietuvių kalbos paplitimo žemėlapi su paaiškinimais.

1915 m. lenkų moksliniame žurnale R. paskelbė straipsnį „Baltų kalbos“. Didėsnė straipsnio dalis skirta lietuvių kalbai, jos istorijai, tarmėms,

santykiams su kitomis kalbomis. Pateikiama trumpa lietuvių literatūros istorija bei lietuvių kalbos tyrinėjimo apžvalga. Jis lietuvių k. faktus plačiai naudojo ir kituose etimologiniuose darbuose. Jis rinko medžiagą iš įvairių Lietuvos vietų, tačiau jos niekur nepaskelbė.

Lietuvių kalbos kursą skaitė Krokuvos universitete. Jis aktyviai dalyvavo Krokuvos lietuvių „Rutos“ draugijos veikloje, buvo net šios draugijos pirmininku.

Rozvadovskio reikšmę liuanistikai turbūt geriausiai nusakė J. Safarevičius: „Nors dabar liuanistikos tyrinėjimai labai pažengę į priekį, tačiau Rozvadovskio darbai ir toliau didele dalimi nepraranda savo vertės ir tebėra pastovus šios srities mokslo laimėjimas“.

PAGALVOKITE NR. 10 ATSAKYMAI

1. Žodis „katorga“ yra kilęs iš rusų kalbos. Jis reiškia sunkių darbų kalėjimą Sibiro tremtyje. 2. Lietuvos himnas pirmą kartą viešai sugiedotas buvo Vilniuje 1905 m. birželio mėn. 6 d. (L.E. 8-261, Boston, 1956). 3. Didžiulius Grigo Ratus (Grizulio ratus) sudaro septynios pagrindinės zvaigždės: „ratai“ susideda iš 4 zvaigždžių, o dyzelis (rodiklis, dišlius) iš 3 zvaigždžių (L.E. 7-516-517, Boston, 1956). 4. Charles Lindbergh. 5. Vainikas. 6. Grybas.

PAGALVOKITE NR. 11

1. Į kurią pusę sukasi Grigo ratai — iš rytų ir vakarus ar iš vakarų ir rytus? 2. Kelios ryškiausios zvaigždės sudaro Mažuosius Grigo ratus? 3. Kuris skaičius simbolinė prasme Šv. Rašte yra skaitomas šventu? Atsuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. Kurio amžiaus žmonių daugiausia miršta JAV. 5. Atėjo du stuku buku ir pasigrobė dvi štikos viki. 6. Atbėgo nuogi basi, pagavo kiki miki, nusivijo kamantininkai.

ŽIEMOS ATOSTOGOS

Mano žiemos atostogos buvo paprastos, nedaug ką veikiau. Penktadienį, grįžus iš mokyklos, pagalvojau, jau mano dviejų savaitių atostogos prasidėjo. Bet pamiršau, kad dar liko lietuviška mokykla. Kai grįžau iš lietuviškos mokyklos, pagalvojau, kad dabar galėsiu atsistoti, ramiai pžiūrėti TV ir nieko negalvoti. Bet ir vėl ne taip išėjo. Už pustučios dienos Kūčios. Šiais metais mūsų eilė jas paruošti. Buvo daug tvarkymosi darbų. Visi namo gyventojai sunkiai dirbo: lakstė, tvarkė, blizgino, kad viskas atrodytų gražiai ir tvarkingai. Pagaliau baigti darbai! Kūčių vakarą nuėjome į vaikų Mišias ir grįžė laukėm, kol šeima atvažiuos. Pavalgėm skanią vakarienę ir smagiai praleidome vakarą.

Kalėdų rytą atidarėme dovanų ryšulėlius, kuriuos radome po eglute. Paskiau gražiai apsirengėme ir važiuojome pas senelį. Ten gavome daugiau dovanų. Pavalgėm skanius pietus ir vėl visi važiuojome pas mano dėdę. Ten daugiau valgėme ir praleidome keletą valandų. Iš čia keliavome pas draugus, kurie kasmet Kalėdų

vakarą suruošia mažą priėmimą. Buvo ilga diena, bet smagi.

Sekancias kelias dienas nieko nedarėme, tik išėjome, savaitgaliai išvažiuojome į Cape Cod'ą, kur smagiai pasivaikščiome. Naujų metų išvakarėse aš su savo tėvu ir sesute važiuojome į Bostoną apžiūrėti parodos. Buvo labai šalta, smarkus vėjas pūtė, nebuvo malonu stovėti ir žiūrėti. Grįžus, tėvai išvažiuo į Naujų metų sutikimą. Aš su savo sesute ir draugais suruošėm sau pokylį ir taip sutikome Naujus metus. Pokyliavome beveik visą naktį. Kitą dieną pas mus buvo Naujų metų pokylis ir vėl linksminomės.

Paskutinį atostogų savaitgalį praleidau smagiai. Vaziavome slidinėti su draugais. Buvo metinis lietuvių slidinėjimo savaitgalis, kuris visada būna įdomus. Ne tik slidinėjome, bet plaukėme baseine, važinėjome rogėmis. Gaila, kad taip trumpai buvo.

Taip prabėgo mano dviejų savaitių atostogos.

Daina Žiaugraitė,
Bostono lit. m-las mokinė.

STOVI MALŪNAS PRIE KELIO

Mano mėgstamiausia daina yra „Stovi malūnas prie kelio“. Man labai patinka tos dainos melodija. Aš mėgstu tą dainą dainuoti su skautėmis stovykloje ar suaugusioje. Aš mėgstu ir žodžius, nes jie nesiderina vienas su kitu stulpeliuose. Aš pažįstu daug žmonių, kuriems labai patinka ši daina. Aš nežinau, kodėl jiems patinka, bet tik žinau, kad patinka. Žmonės visada gali dainuoti šią dainą, jei jiems ji patinka.

Aušra Brooks,
8 klasės mokinė

TURIU DAUG DRAUGŲ

Mano geriausias draugas yra Darius. Jis yra labai linksmas ir juokingas. Jis yra visada draugiškas. Mes valgome kartu pietus su juo. Kai man kas nors neaišku su pamokomis, aš jam paskambinu ir išsiaiškiname. Darius nėra vienas iš geriausių draugų, aš turiu jų daugiau.

Saulius Fabianovich,
5 sk. mokinys
Abu Čikagos lit. m-las mokiniai.

SMULKIOJI TAUTOSAKA

Kur paukštelė nutupia, ten plunksnėlė palieka. Koks paukštis, tokie ir paukščiukai.

Koks paukštis, tokios ir plunksnos.

Kai mažas paverks, geriau dainuotui mokės.

Papjovė be peilio. Surūgęs, kaip devynios pėdynios.

Pinigai — galvažudžiai. Negali atsiginti, kaip pikto pinigio.

Neskaityk pinigų, kol neparduos „tavoro“ (prekės).

Taip ilgi pirštai, kad viskas prisikabina.

Dešimt pirštų — katrą kandi, tą skauda.

Pirtyje nebuvęs, pirties karštumo nežinosi.

Labai pavargusiam, poilsis geresnis ir už valgi.